

Указ
Президента України

**Питання організації виконання Закону України "Про
громадянство України"**

{Із змінами, внесеними згідно з Указами Президента
№ 588/2006 від 27.06.2006
№ 826/2010 від 19.08.2010
№ 405/2011 від 06.04.2011
№ 46/2012 від 01.02.2012
№ 367/2012 від 30.05.2012
№ 120/2016 від 29.03.2016
№ 56/2019 від 06.03.2019}

З метою організації виконання Закону України "Про громадянство України"
постановляю:

1. Затвердити Положення про Комісію при Президентові України з питань громадянства (додається).

{Стаття 2 втратила чинність на підставі Указу Президента № 405/2011 від 06.04.2011}

3. Затвердити Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України та виконання прийнятих рішень (додається).

4. Кабінету Міністрів України:

а) затвердити у місячний строк:

зразки свідоцтва про належність до громадянства України та тимчасового посвідчення громадянина України;

правила та порядок оформлення і видачі свідоцтва про належність до громадянства України та тимчасового посвідчення громадянина України;

б) забезпечити виготовлення бланків свідоцтва про належність до громадянства України та тимчасового посвідчення громадянина України.

5. Міністерству внутрішніх справ України та Міністерству закордонних справ України у двотижневий строк:

затвердити зразки документів, які відповідно до Порядку провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України та виконання прийнятих рішень подаються для встановлення належності до громадянства України, прийняття до громадянства України, оформлення набуття громадянства України, припинення громадянства України, скасування рішень про оформлення набуття громадянства України;

забезпечити виготовлення необхідної кількості бланків зазначених документів.

6. Визнати таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 6 листопада 1997 року № 1247 "Про заходи щодо поліпшення організації розгляду питань громадянства".

Президент України

Л.КУЧМА

**м. Київ
27 березня 2001 року
№ 215/2001**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Указом Президента України
від 27 березня 2001 року № 215
(в редакції Указу Президента України
від 27 червня 2006 року № 588/2006)

ПОЛОЖЕННЯ
про Комісію при Президентові України з питань
громадянства

1. Комісія при Президентові України з питань громадянства (далі - Комісія) є допоміжним органом при Президентові України, утвореним відповідно до Закону України "Про громадянство України".

2. Комісія у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України "Про громадянство України", іншими законами, міжнародними договорами України з питань громадянства, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, цим Положенням.

3. Основними завданнями Комісії є:

розгляд заяв про прийняття до громадянства України, про вихід із громадянства України, подань про втрату громадянства України, документів про припинення громадянства України з підстав, передбачених міжнародними договорами України, внесення пропозицій Президентові України з цих питань;

здійснення контролю за виконанням рішень з питань громадянства, прийнятих Президентом України;

участь у підготовці проектів законів, інших нормативно-правових актів про громадянство, внесення відповідних пропозицій Президентові України;

вивчення і узагальнення практики виконання законодавства України про громадянство, внесення пропозицій Президентові України щодо його вдосконалення та поліпшення діяльності органів виконавчої влади, пов'язаної з реалізацією законодавства про громадянство;

вивчення і узагальнення міжнародно-правових актів з питань громадянства, законодавства про громадянство інших держав та практики його реалізації.

4. Комісія для виконання покладених на неї завдань має право:

повертати заяви разом із доданими до них документами про прийняття до громадянства України, про вихід з громадянства України, подання про втрату громадянства України, документи про припинення громадянства України з підстав, передбачених міжнародними договорами України, Державній міграційній службі України або Міністерству закордонних справ України для оформлення їх відповідно до вимог законодавства України;

{Абзац другий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

одержувати в установленому порядку від центральних та місцевих органів виконавчої влади інформацію, необхідну для розгляду заяв про прийняття до громадянства України і про вихід із громадянства України, подань про втрату громадянства України, документів про припинення громадянства України з підстав, передбачених міжнародними договорами України;

звертатися у межах своєї компетенції до центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо проведення ними перевірки підстав, наявності або відсутності яких є необхідними для прийняття до громадянства України або припинення громадянства України, та виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України;

надавати рекомендації і роз'яснення щодо порядку застосування законодавства України з питань громадянства;

утворювати в разі потреби тимчасові експертні та робочі групи, залучати в установленому порядку до участі в їх роботі посадових осіб центральних та місцевих органів виконавчої влади, працівників установ та організацій, провідних учених і спеціалістів;

заслуховувати на своїх засіданнях керівників центральних та місцевих органів виконавчої влади, установ і організацій з питань, що належать до її компетенції;

користуватися в установленому порядку інформаційними банками даних центральних та місцевих органів виконавчої влади;

організовувати проведення конференцій, симпозіумів, семінарів, нарад тощо з питань громадянства.

5. Комісія утворюється у складі Голови, заступника Голови, відповідального секретаря та інших членів Комісії.

Персональний склад Комісії затверджується Президентом України.

Голова Комісії, його заступник та інші члени Комісії беруть участь в її роботі на громадських засадах.

{Пункт 5 в редакції Указу Президента № 826/2010 від 19.08.2010}

6. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться в міру потреби, але не рідше одного разу на два місяці.

Засідання Комісії є правомочним, якщо на ньому присутня більш як половина від складу Комісії.

Головує на засіданнях Комісії її Голова, а в разі його відсутності - заступник Голови.

На засідання Комісії можуть бути запрошені представники органів державної влади та органів місцевого самоврядування, установ, організацій, провідні вчені та спеціалісти, а також особи, які подали заяви про прийняття до громадянства України чи про вихід із громадянства України.

7. Попереднє опрацювання та підготовка на розгляд Комісії матеріалів з питань громадянства здійснюються відповідним структурним підрозділом Адміністрації Президента України.

{Пункт 7 в редакції Указу Президента № 826/2010 від 19.08.2010; із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 120/2016 від 29.03.2016}

8. Рішення Комісії приймається шляхом голосування. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів голос головуючого на засіданні є вирішальним.

Комісія приймає рішення про внесення пропозицій Президентіві України щодо задоволення заяв про прийняття до громадянства України, про вихід із громадянства України, подань про втрату громадянства України, документів про припинення громадянства України з підстав, передбачених міжнародними договорами України, або про відсутність підстав для внесення пропозицій главі держави про задоволення таких заяв.

У разі прийняття Комісією рішення про відсутність підстав для задоволення Президентом України таких заяв Комісія повертає відповідні документи до Державної міграційної служби України чи Міністерства закордонних справ України разом із копією прийнятого рішення.

{Абзац третій пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

9. Рішення Комісії оформляються протоколами, які підписуються усіма членами Комісії, які брали участь у засіданні.

Якщо член Комісії утримався від голосування під час прийняття Комісією рішення з певного питання, про це зазначається у протоколі.

Член Комісії, який не згоден із прийнятим рішенням, викладає у письмовій формі свою окрему думку, що додається до протоколу.

10. У разі розгляду на засіданні Комісії питань, пов'язаних із практикою реалізації окремих положень законодавства України з питань громадянства, повідомлень про зміни у законодавстві у сфері прав людини, що стосуються питань громадянства, тощо, у протоколі окремим рядком зазначається про розгляд таких питань, а до протоколу додаються відповідні довідки, інформаційні матеріали тощо.

11. Рішення Комісії разом із підготовленими проектами указів Президента України про прийняття до громадянства України або про припинення громадянства України подаються на розгляд Президентіві України.

{Абзац другий пункту 11 виключено на підставі Указу Президента № 826/2010 від 19.08.2010}

12. Організаційне та інші види забезпечення діяльності Комісії здійснюються відповідним структурним підрозділом Адміністрації Президента України.

{Пункт 12 в редакції Указу Президента № 826/2010 від 19.08.2010; із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 120/2016 від 29.03.2016}

13. Комісія для виконання покладених на неї завдань та реалізації наданих прав використовує бланки зі своїм найменуванням.

{Положення в редакції Указу Президента № 588/2006 від 27.06.2006}

**Глава Адміністрації
Президента України**

В.ЛИТВИН

ЗАТВЕРДЖЕНО
Указом Президента України
від 27 березня 2001 року № 215
(в редакції Указу Президента України
від 27 червня 2006 року № 588/2006)

ПОРЯДОК
провадження за заявами і поданнями з питань громадянства
України та виконання прийнятих рішень

{У тексті Порядку:

слова "Головне управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим, місті Києві, Київській області, управління Міністерства внутрішніх справ України в області, місті Севастополі" та "головне управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим, місті Києві, Київській області, управління Міністерства внутрішніх справ України в області, місті Севастополі" в усіх відмінках замінено словами "головне управління (управління) міграційної служби в Автономній Республіці Крим, області, містах Києві та Севастополі" у відповідному відмінку;

слова "районне, районне у місті, міське управління або відділ Міністерства внутрішніх справ України", "районні, районні у містах, міські управління або відділи Міністерства внутрішніх справ України" в усіх відмінках замінено відповідно словами "управління, відділ (сектор) міграційної служби в районі, районі у місті, місті обласного, республіканського (Автономної Республіки Крим) значення", "управління, відділи (сектори) міграційної служби в районі, районі у містах, містах обласного, республіканського (Автономної Республіки Крим) значення" у відповідному відмінку;

слова "Міністерство внутрішніх справ України" в усіх відмінках (крім абзацу третього пункту 99, абзацу шостого пункту 102, абзацу третього пункту 107, абзацу другого пункту 108) замінено словами "Державна міграційна служба України" у відповідному відмінку;

слова "орган внутрішніх справ", "органи внутрішніх справ" у всіх відмінках замінено відповідно словами "орган міграційної служби", "органи міграційної служби" у відповідному відмінку;

слова "орган внутрішніх справ України", "органи внутрішніх справ України" в усіх відмінках (крім пункту 7) замінено відповідно словами "орган міграційної служби", "органи міграційної служби" у відповідному відмінку згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

{У тексті Порядку:

слова «головне управління (управління) міграційної служби в Автономній Республіці Крим, області, містах Києві та Севастополі» в усіх відмінках замінено відповідно словами «територіальний орган Державної міграційної служби України» у відповідному відмінку;

слова «управління, відділ (сектор) міграційної служби в районі, районі у місті, місті обласного, республіканського (Автономної Республіки Крим) значення» в усіх відмінках і числах замінено відповідно словами «територіальний підрозділ Державної міграційної служби України» у відповідному відмінку і числі;

слово «начальник» в усіх відмінках замінено словом «керівник» у відповідному відмінку згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

Цей Порядок відповідно до Закону України "Про громадянство України" (далі - Закон) визначає перелік документів, які подаються для встановлення, оформлення та перевірки належності до громадянства України, прийняття до громадянства України, оформлення набуття громадянства України, припинення громадянства України, скасування рішень про оформлення набуття громадянства України, а також процедуру подання цих документів та провадження за ними, виконання прийнятих рішень з питань громадянства України.

I. Порядок подання заяв та інших документів для встановлення, оформлення та перевірки належності до громадянства України, прийняття до громадянства України, оформлення набуття громадянства України, виходу з громадянства України

1. Для встановлення, оформлення та перевірки належності до громадянства України, прийняття до громадянства України, оформлення набуття громадянства України, виходу з громадянства України особа подає заяву, а також інші документи, передбачені розділом II цього Порядку.

У випадках, передбачених законодавством України, за подання заяви та інших документів з питань громадянства сплачується державне мито або консульський збір, документ про сплату якого подається разом із заявами та іншими документами з питань громадянства.

2. Заяви з питань громадянства оформлюються:

про прийняття до громадянства України та про вихід з громадянства України - на ім'я Президента України;

про встановлення та оформлення належності до громадянства України особою, яка проживає на території України, - на ім'я керівника територіального органу Державної міграційної служби України за місцем проживання особи;

про оформлення набуття громадянства України особою, яка проживає на території України, - на ім'я керівника територіального органу Державної міграційної служби України за місцем проживання особи;

про встановлення та оформлення належності до громадянства України особою, яка постійно проживає за кордоном, - на ім'я керівника дипломатичного представництва чи консульської установи України за місцем постійного проживання особи;

про перевірку належності до громадянства України особою, яка перебуває за кордоном, - на ім'я керівника дипломатичного представництва чи консульської установи України за місцем перебування особи;

про оформлення набуття громадянства України особою, яка постійно проживає за кордоном, - на ім'я керівника дипломатичного представництва чи консульської установи України за місцем постійного проживання особи.

3. Заява з питань громадянства подається у письмовій формі з зазначенням дати її складання та підписується заявником.

Заяву з питань громадянства дитини підписує один з її батьків або інший законний представник дитини.

Особа, яка зареєструвала шлюб до досягнення повноліття або якій надано повну цивільну дієздатність до досягнення повноліття відповідно до Цивільного кодексу України, заяву з питань громадянства підписує самостійно.

Заяву з питань громадянства недієздатної особи підписує її опікун.

Якщо заявник не може підписати заяву через неписьменність або фізичні вади, заяву на його прохання підписує інша особа.

4. Заяви та інші документи з питань громадянства подаються:

особою, яка проживає в Україні на законних підставах, - до територіального підрозділу Державної міграційної служби України за місцем проживання особи в Україні;

{Абзац другий пункту 4 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

особою, якій надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, - до територіального підрозділу Державної міграційної служби України за місцем реєстрації особи;

особою, яка постійно проживає за кордоном, - до дипломатичного представництва чи консульської установи України за місцем постійного проживання особи.

5. Заяву та інші документи з питань громадянства заявник подає особисто.

За наявності поважних причин (хвороба заявника, стихійне лихо тощо) заява та інші документи з питань громадянства на прохання заявника можуть подаватися іншою особою або надсилатися поштою.

Заява та інші документи з питань громадянства недієздатної особи подаються її опікуном.

Заява та інші документи з питань громадянства дитини подаються одним з її батьків або іншим законним представником дитини за місцем проживання дитини або одного з її батьків чи іншого законного представника.

Особа, яка зареєструвала шлюб до досягнення повноліття або якій надано повну цивільну дієздатність до досягнення повноліття відповідно до Цивільного кодексу України, заяву та інші документи з питань громадянства подає самостійно.

Під час подання заяви та інших документів з питань громадянства пред'являється документ, що посвідчує особу заявника, а також документ про проживання заявника на території України або про його постійне проживання за кордоном та подаються копії таких документів.

{Абзац шостий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

6. Згода на набуття громадянства України або на вихід з громадянства України дитини віком від 14 до 18 років надається нею у формі письмової заяви, подається у присутності дитини. За наявності поважних причин (хвороба дитини, стихійне лихо тощо) така заява може подаватися за відсутності дитини.

II. Документи, що подаються для встановлення, оформлення та перевірки належності до громадянства України, прийняття до громадянства України, оформлення набуття громадянства України, а також виходу з громадянства України

Документи, що подаються для встановлення, оформлення та перевірки належності до громадянства України

7. Встановлення належності до громадянства України стосується:

а) громадян колишнього СРСР, які не одержали паспорт громадянина України або паспорт громадянина України для виїзду за кордон та не мають у паспорті громадянина колишнього СРСР відмітки про прописку, що підтверджує факт їхнього постійного проживання на території України за станом на 24 серпня 1991 року або проживання в Україні за станом на 13 листопада 1991 року, в тому числі:

осіб, які за станом на 13 листопада 1991 року проходили строкову військову службу на території України і після її проходження залишилися проживати на території України;

осіб, які за станом на 24 серпня 1991 року або за станом на 13 листопада 1991 року відбували покарання в місцях позбавлення волі на території України та перебували у громадянстві колишнього СРСР і до набрання вироком суду законної сили постійно проживали відповідно на території УРСР або проживали на території України;

б) осіб, які за станом на 24 серпня 1991 року або на 13 листопада 1991 року не досягли повноліття і батьки яких належать до категорій, зазначених у підпункті "а" цього пункту;

{Підпункт "б" пункту 7 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

в) осіб, які за станом на 24 серпня 1991 року або на 13 листопада 1991 року не досягли повноліття та виховувалися в державних дитячих закладах України.

{Абзац перший підпункту "в" пункту 7 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

Оформлення належності до громадянства України стосується осіб, які прибули в Україну на постійне проживання після 13 листопада 1991 року і яким у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року органами внутрішніх справ України внесено напис "громадянин України", та дітей таких осіб, які прибули разом із батьками в Україну і на момент прибуття в Україну не досягли повноліття.

Перевірка належності до громадянства України стосується осіб, які перебувають за кордоном і в яких відсутні документи, що підтверджують громадянство України, або якщо виникла необхідність перевірки факту перебування таких осіб у громадянстві України.

8. Для встановлення належності до громадянства України відповідно до пункту 1 частини першої статті 3 Закону особа, яка за станом на 24 серпня 1991 року постійно проживала на території України і перебувала у громадянстві колишнього СРСР, але не має у паспорті громадянина колишнього СРСР відмітки про прописку, що підтверджує факт її постійного проживання на території України на зазначену дату, подає:

а) заяву про встановлення належності до громадянства України;

б) копію паспорта громадянина колишнього СРСР. У разі відсутності паспорта громадянина колишнього СРСР подається довідка територіального підрозділу Державної міграційної служби України про встановлення особи та про те, що за станом на 24 серпня 1991 року особа перебувала в громадянстві колишнього СРСР (за наявності документів, що підтверджують зазначений факт);

{Підпункт "б" пункту 8 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012; із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

в) судові рішення про встановлення юридичного факту постійного проживання особи на території України за станом на 24 серпня 1991 року.

{Підпункт "в" пункту 8 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

9. Для встановлення належності до громадянства України відповідно до пункту 2 частини першої статті 3 Закону особа, яка проживала на території України за станом на 13 листопада 1991 року і перебувала у громадянстві колишнього СРСР, але не має у паспорті громадянина колишнього СРСР відмітки про прописку, що підтверджує факт її проживання в Україні на зазначену дату, подає:

а) заяву про встановлення належності до громадянства України;

б) копію паспорта громадянина колишнього СРСР. У разі відсутності паспорта громадянина колишнього СРСР подається довідка територіального підрозділу Державної міграційної служби України про встановлення особи та про те, що за станом на 13 листопада 1991 року особа перебувала в громадянстві колишнього СРСР (за наявності документів, що підтверджують зазначений факт);

{Підпункт "б" пункту 9 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012; із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

в) судові рішення про встановлення юридичного факту проживання особи на території України за станом на 13 листопада 1991 року.

{Підпункт "в" пункту 9 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

10. Для встановлення відповідно до пунктів 1 та 2 частини першої статті 3 Закону належності до громадянства України особа, яка за станом на 24 серпня 1991 року або на 13 листопада 1991 року не досягла повноліття та проживала в Україні разом із батьками (одним із них) або іншим її законним представником, подає:

- а) заяву про встановлення належності до громадянства України;
- б) копію свідоцтва про народження;
- в) один із таких документів:

- довідку, що підтверджує факт постійного проживання особи в неповнолітньому віці на території України за станом на 24 серпня 1991 року або факт її проживання в неповнолітньому віці в Україні за станом на 13 листопада 1991 року;

- довідку, що підтверджує факт постійного проживання на території України за станом на 24 серпня 1991 року батьків (одного з них) особи або іншого її законного представника, з якими особа в неповнолітньому віці постійно проживала, або факт їх проживання в Україні за станом на 13 листопада 1991 року;

- документ, що підтверджує факт перебування особи в неповнолітньому віці на вихованні у державному дитячому закладі України за станом на 24 серпня 1991 року або на 13 листопада 1991 року;

- копії паспортів батьків (одного з них) особи або іншого її законного представника - громадян колишнього СРСР з відміткою про прописку, що підтверджує факт їх постійного проживання на території України за станом на 24 серпня 1991 року або факт їх проживання в Україні за станом на 13 листопада 1991 року. У разі відсутності у батьків (одного з них) особи або іншого її законного представника паспорта громадянина колишнього СРСР подається довідка територіального підрозділу Державної міграційної служби України про те, що за станом на 24 серпня 1991 року або на 13 листопада 1991 року ця особа перебувала в громадянстві колишнього СРСР і відповідно постійно проживала, проживала на території України (за наявності документів, що підтверджують зазначений факт);

{Абзац п'ятий підпункту "в" пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

- судові рішення про встановлення юридичного факту постійного проживання особи в неповнолітньому віці на території України за станом на 24 серпня 1991 року або факту її проживання в неповнолітньому віці в Україні за станом на 13 листопада 1991 року;

- судові рішення про встановлення юридичного факту постійного проживання на території України за станом на 24 серпня 1991 року батьків (одного з них) особи або іншого законного представника, з яким особа в неповнолітньому віці постійно проживала на території України, або факту їх проживання в Україні за станом на 13 листопада 1991 року.

Якщо документи про встановлення належності до громадянства України подає особа, яка за станом на 24 серпня 1991 року або на 13 листопада 1991 року була неповнолітньою та проживала в Україні не з батьками (одним із них), а з іншим законним представником, подається також копія документа про встановлення опіки чи піклування.

{Пункт 10 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

{Пункт 11 виключено на підставі Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

12. Для встановлення належності до громадянства України особа, яка за станом на 13 листопада 1991 року проходила строкову військову службу на території України і після її проходження залишилася проживати на території України, подає такі документи:

- а) заяву про встановлення належності до громадянства України;

б) копію паспорта громадянина колишнього СРСР. У разі відсутності в особи паспорта громадянина колишнього СРСР подається довідка територіального підрозділу Державної міграційної служби України про те, що за станом на 13 листопада 1991 року така особа

перебувала у громадянстві колишнього СРСР і після проходження строкової військової служби на території України залишилися проживати в Україні (за наявності документів, що підтверджують зазначений факт);

{Підпункт "б" пункту 12 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012; із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

в) довідку з військового комісаріату про те, що за станом на 13 листопада 1991 року особа проходила строкову військову службу на території України.

13. Для встановлення належності до громадянства України відповідно до пунктів 1 та 2 частини першої статті 3 Закону особа, яка за станом на 24 серпня 1991 року або на 13 листопада 1991 року відбувала покарання у місцях позбавлення волі на території України та перебувала у громадянстві колишнього СРСР і до набрання вироком суду законної сили постійно проживала відповідно на території УРСР або на території України, подає такі документи:

а) заяву про встановлення належності до громадянства України;

б) копію паспорта громадянина колишнього СРСР. У разі відсутності в особі паспорта громадянина колишнього СРСР подається довідка територіального підрозділу Державної міграційної служби України про те, що за станом на 24 серпня 1991 року або на 13 листопада 1991 року особа перебувала в громадянстві колишнього СРСР і до набрання вироком суду законної сили постійно проживала відповідно на території УРСР або на території України (за наявності документів, що підтверджують зазначений факт);

{Підпункт "б" пункту 13 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012; із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

в) документ, що підтверджує факт постійного проживання особи відповідно на території УРСР або на території України на момент набрання вироком суду законної сили;

г) документ, який підтверджує факт відбування особою покарання у місцях позбавлення волі на території України за станом на 24 серпня 1991 року або на 13 листопада 1991 року.

14. Для оформлення належності до громадянства України відповідно до пункту 3 частини першої статті 3 Закону особа подає такі документи:

а) заяву про оформлення належності до громадянства України;

б) копію паспорта громадянина колишнього СРСР із внесеним написом "громадянин України", а якщо паспорт громадянина колишнього СРСР був утрачений, пошкоджений тощо, - довідку територіального підрозділу Державної міграційної служби України про перевірку за заявою такої особи на підставі інших документів факту внесення органом внутрішніх справ України напису "громадянин України".

{Абзац перший підпункту "б" пункту 14 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012; із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

Для оформлення належності до громадянства України дитини на підставі пункту 3 частини першої статті 3 Закону подається також копія свідоцтва про народження дитини.

15. Для оформлення належності до громадянства України відповідно до пункту 3 частини першої статті 3 Закону повнолітня особа, яка у неповнолітньому віці разом зі своїми батьками (одним із них) після 13 листопада 1991 року прибула на постійне проживання в Україну, подає:

а) заяву про оформлення належності до громадянства України;

б) копії паспортів своїх батьків (одного з них) - громадян колишнього СРСР із внесеним написом "громадянин України", а якщо паспорт громадянина колишнього СРСР був утрачений, пошкоджений тощо, - довідку територіального підрозділу Державної міграційної служби України про перевірку за заявою такої особи на підставі інших документів факту внесення органом внутрішніх справ України напису "громадянин України";

{Підпункт "б" пункту 15 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012; із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

в) копію свідоцтва про народження особи.

16. Для перевірки належності до громадянства України особа подає заяву про перевірку належності до громадянства України, в якій у довільній формі викладає, у зв'язку з якими обставинами потребує перевірки належності до громадянства України.

Документи, що подаються для оформлення набуття громадянства України за народженням

17. Для оформлення набуття громадянства України за народженням особою, батьки (один із них) якої на момент її народження були громадянами України (частина перша статті 7 Закону), один з її батьків подає такі документи:

а) заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;

б) копію свідоцтва про народження особи;

в) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує факт перебування одного з батьків особи у громадянстві України на момент її народження.

18. Для оформлення набуття громадянства України за народженням особою, яка народилася на території України від осіб без громадянства, які на законних підставах проживають на території України (частина друга статті 7 Закону), один з її батьків подає:

а) заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;

б) копію свідоцтва про народження особи;

в) копії посвідок на постійне проживання в Україні для осіб без громадянства або інших документів, які підтверджують, що на момент народження особи її батьки були особами без громадянства і проживали на законних підставах на території України.

19. Для оформлення набуття громадянства України за народженням особою, яка народилася за межами України від осіб без громадянства, які на законних підставах постійно проживають на території України, і не набула за народженням громадянства іншої держави (частина третя статті 7 Закону), один з її батьків подає:

а) заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;

б) копію свідоцтва про народження особи або інший документ, який підтверджує факт народження особи за межами України;

в) копії посвідок на постійне проживання в Україні для осіб без громадянства або інших документів, які підтверджують, що на момент народження особи її батьки були особами без громадянства і на законних підставах постійно проживали на території України;

г) декларацію про ненабуття особою громадянства іншої держави за народженням.

20. Для оформлення набуття громадянства України за народженням особою, яка народилася на території України від іноземців, які на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства жодного з батьків (частина четверта статті 7 Закону), один з її батьків подає:

а) заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;

б) копію свідоцтва про народження особи;

в) копії документів, які підтверджують факт перебування батьків особи у громадянстві іншої держави (інших держав) на момент її народження;

г) копії документів, які підтверджують факт проживання на законних підставах батьків особи на території України на момент її народження;

д) декларацію про ненабуття особою за народженням громадянства жодного з батьків.

21. Для оформлення набуття громадянства України за народженням особою, яка народилася на території України, одному з батьків якої надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, і яка не набула за народженням громадянства жодного з батьків або набула за народженням громадянство того з батьків, якому надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні (частина п'ята статті 7 Закону), один з її батьків подає:

- а) заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;
- б) копію свідоцтва про народження особи;
- в) копію посвідчення біженця, виданого тому з батьків особи, якому надано статус біженця в Україні, або копію документа, що підтверджує факт надання одному з батьків особи притулку в Україні;
- г) декларацію про ненабуття особою за народженням громадянства жодного з батьків або декларацію про набуття особою за народженням громадянства того з батьків, якому надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні.

22. Для оформлення набуття громадянства України за народженням особою, яка народилася на території України від іноземця і особи без громадянства, які на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства того з батьків, який є іноземцем (частина шоста статті 7 Закону), один з її батьків подає такі документи:

- а) заяву про оформлення набуття особою громадянства України за народженням;
- б) копію свідоцтва про народження особи;
- в) документи, які підтверджують, що на момент народження особи один з її батьків перебував у громадянстві іншої держави (інших держав), а інший - був особою без громадянства;
- г) документи, що підтверджують факт проживання на законних підставах батьків особи на території України на момент її народження;
- д) декларацію про ненабуття особою за народженням громадянства того з батьків, який є іноземцем.

23. Для оформлення набуття громадянства України за народженням новонародженою дитиною, знайденою на території України, обоє з батьків якої невідомі (знайда) (частина сьома статті 7 Закону), законний представник дитини подає такі документи:

- а) заяву про оформлення набуття дитиною громадянства України за народженням;
- б) копію свідоцтва про народження дитини.

Документи, що подаються для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням

24. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, яка народилася до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили на момент народження особи до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР) (частина перша статті 8 Закону), подає:

- а) заяву про набуття громадянства України за територіальним походженням;
- б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм);
- в) один із таких документів:
 - декларацію про відсутність іноземного громадянства - для осіб без громадянства;

- зобов'язання припинити іноземне громадянство - для іноземців. Іноземці, які є громадянами (підданими) кількох держав, подають зобов'язання припинити громадянство всіх цих держав. Подання зобов'язання припинити іноземне громадянство не вимагається від іноземців, які є громадянами (підданими) держав, законодавство яких передбачає автоматичне припинення особами громадянства (підданства) цих держав одночасно з набуттям громадянства іншої держави, або якщо міжнародні договори України з іншими державами, громадянами яких є іноземці, передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

- декларацію про відмову особи, якій надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, від іноземного громадянства разом із документом, що підтверджує надання особі статусу біженця чи притулку в Україні, - для іноземців, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні;

- заяву про зміну громадянства - для іноземців, які є громадянами держав, міжнародні договори України з якими передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

г) копію свідоцтва про народження або інший документ, що підтверджує факт народження особи на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

25. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, яка постійно проживала до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили під час постійного проживання особи до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР) (частина перша статті 8 Закону, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також документ, що підтверджує факт постійного проживання особи на зазначених територіях.

26. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, батько чи мати якої народилися до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили на момент їх народження до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР) (частина перша статті 8 Закону, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, який підтверджує факт народження відповідно батька чи матері заявника на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту;

б) копію свідоцтва про народження заявника або інші документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з батьком чи матір'ю, які народилися на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

27. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, батько чи мати якої постійно проживали до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили під час їх постійного проживання до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР) (частина перша статті 8 Закону, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, що підтверджує факт постійного проживання батька чи матері заявника на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту;

б) копію свідоцтва про народження заявника або інші документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з батьком чи матір'ю, які постійно проживали на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

28. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, дід чи баба якої народилися до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили на момент їх народження до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР) (частина перша статті 8 Закону), подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, що підтверджує факт народження діда чи баби заявника на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту;

б) документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з дідом чи бабою, які народилися на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

29. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, дід чи баба якої постійно проживали до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили під час їх постійного проживання до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР) (частина перша статті 8 Закону), подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, що підтверджує факт постійного проживання діда чи баби заявника на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту;

б) документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з дідом чи бабою, які постійно проживали на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

30. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, рідні (повнорідні та неповнорідні) брат чи сестра якої народилися до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили на момент їх народження до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР) (частина перша статті 8 Закону), подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, що підтверджує факт народження рідних (повнорідних та неповнорідних) брата чи сестри заявника на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту;

б) документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з рідними (повнорідними та неповнорідними) братом чи сестрою, які народилися на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

31. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, рідні (повнорідні та неповнорідні) брат чи сестра якої постійно проживали до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили на момент їх постійного проживання до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР) (частина перша статті 8 Закону), подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, що підтверджує факт постійного проживання рідних (повнорідних та неповнорідних) брата чи сестри заявника на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту;

б) документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з рідними (повнорідними та неповнорідними) братом чи сестрою, які постійно проживали на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

32. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, син чи дочка якої народилися до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України" (частина перша статті 8 Закону), подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, який підтверджує факт народження сина чи дочки заявника до 24 серпня 1991 року на території, зазначений у абзаці першому цього пункту;

б) копію свідоцтва про народження сина чи дочки заявника або інші документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з сином чи дочкою, які народилися на території, зазначений у абзаці першому цього пункту.

33. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, син чи дочка якої постійно проживали до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України" (частина перша статті 8 Закону), подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, який підтверджує факт постійного проживання сина чи дочки заявника до 24 серпня 1991 року на території, зазначений у абзаці першому цього пункту;

б) копію свідоцтва про народження сина чи дочки заявника або інші документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з сином чи дочкою, які постійно проживали на території, зазначений у абзаці першому цього пункту.

34. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, онук чи онука якої народилися до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України" (частина перша статті 8 Закону), подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, який підтверджує факт народження онука чи онуки заявника до 24 серпня 1991 року на території, зазначений у абзаці першому цього пункту;

б) копію свідоцтва про народження онука чи онуки, сина чи дочки заявника або інші документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з онуком чи онукою, які народилися на території, зазначений у абзаці першому цього пункту.

35. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням особа, онук чи онука якої постійно проживали до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України" (частина перша статті 8 Закону), подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 24 цього Порядку, а також:

а) документ, який підтверджує факт постійного проживання відповідно онука чи онуки заявника до 24 серпня 1991 року на території, зазначений у абзаці першому цього пункту;

б) копії свідоцтв про народження онука чи онуки, сина чи дочки заявника або інші документи, що засвідчують родинні стосунки заявника відповідно з онуком чи онукою, які постійно проживали на території, зазначений у абзаці першому цього пункту.

36. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням неповнолітньою дитиною разом з одним із батьків, який оформлює набуття громадянства України відповідно до пунктів 24 - 35 цього Порядку (частина перша статті 8 Закону), один із батьків дитини порушує клопотання про це у своїй заяві, до якої додає:

а) заяву про згоду дитини віком від 14 до 18 років на набуття громадянства України;

б) копію свідоцтва про народження дитини.

{Пункт 37 виключено на підставі Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

{Пункт 38 виключено на підставі Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

39. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням дитиною, один із батьків якої народився до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили на момент його народження до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР), і яка є особою без громадянства або іноземцем (частина друга статті 8 Закону), один із батьків дитини або опікун чи піклувальник подає такі документи:

а) заяву про оформлення набуття дитиною громадянства України за територіальним походженням;

б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм) дитини;

в) заяву дитини віком від 14 до 18 років про згоду щодо набуття громадянства України;

г) один із таких документів:

- декларацію про відсутність у дитини іноземного громадянства - для дітей, які є особами без громадянства;

- зобов'язання припинити іноземне громадянство - для дітей, які є іноземцями. Для дітей-іноземців, які є громадянами (підданими) кількох держав, - зобов'язання припинити громадянство всіх цих держав. Подання зобов'язання припинити іноземне громадянство не вимагається для дітей, які є громадянами (підданими) держав, законодавство яких передбачає автоматичне припинення особами громадянства (підданства) цих держав одночасно з набуттям громадянства іншої держави, або якщо міжнародні договори України з іншими державами, громадянами яких є діти, передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

- декларацію про відмову дитини, якій надано в Україні статус біженця чи притулок в Україні, від іноземного громадянства разом із документом, що підтверджує надання дитині статусу біженця в Україні чи притулку в Україні, - для дітей-іноземців, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні;

- заяву про зміну громадянства - для дітей-іноземців, які є громадянами держав, міжнародні договори України з якими передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

д) копію свідоцтва про народження дитини або інші документи, що засвідчують родинні стосунки дитини з одним з її батьків, який народився на одній із територій, зазначених в абзаці першому цього пункту;

е) документ, що підтверджує факт народження одного з батьків дитини на одній із територій, зазначених в абзаці першому цього пункту.

Якщо документи про оформлення набуття дитиною громадянства України за територіальним походженням подає опікун чи піклувальник, подається також копія рішення про встановлення опіки чи піклування.

{Пункт 39 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

40. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням дитиною, один із батьків якої постійно проживав до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили під час його постійного проживання до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР), і яка є особою без громадянства або іноземцем (частина друга статті 8 Закону), один із батьків дитини або опікун чи піклувальник подає документи, передбачені підпунктами "а" - "г" пункту 39 цього Порядку, а також:

{Абзац перший пункту 40 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

а) копію свідоцтва про народження дитини або інші документи, що засвідчують родинні стосунки дитини з тим із батьків, який постійно проживав на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту;

б) документ, що підтверджує факт постійного проживання одного із батьків дитини на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

Якщо документи про оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням дитиною подає опікун чи піклувальник, також подається копія рішення про встановлення опіки чи піклування.

41. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням дитиною, дід чи баба якої народилися до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили на момент їх народження до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР), і яка є особою без громадянства або іноземцем (частина друга статті 8 Закону), один із батьків дитини або опікун чи піклувальник подає документи, передбачені підпунктами "а" - "г" пункту 39 цього Порядку, а також:

{Абзац перший пункту 41 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

а) документ, що підтверджує родинні стосунки дитини з дідом чи бабою, які народилися на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту;

б) документ, що підтверджує факт народження діда чи баби дитини на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

Якщо документи про оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням дитиною подає опікун чи піклувальник, також подається копія рішення про встановлення опіки чи піклування.

42. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням дитиною, дід чи баба якої постійно проживали до 24 серпня 1991 року на території, що стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили під час їх постійного проживання до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР), і яка є особою без громадянства або іноземцем (частина друга статті 8 Закону), один із батьків дитини або опікун чи піклувальник подає документи, передбачені підпунктами "а" - "г" пункту 39 цього Порядку, а також:

{Абзац перший пункту 42 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

а) документ, що підтверджує родинні стосунки дитини з дідом чи бабою, які постійно проживали на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту;

б) документ, що підтверджує факт постійного проживання діда чи баби дитини на територіях, зазначених у абзаці першому цього пункту.

Якщо документи про оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням дитиною подає опікун чи піклувальник, також подається копія рішення про встановлення опіки чи піклування.

43. Для оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням дитиною, яка народилася на території України після 24 серпня 1991 року і не набула за народженням громадянство України та є особою без громадянства або іноземцем (частина третя статті 8 Закону), один із батьків дитини або інший законний представник подає документи, передбачені підпунктами "а" - "г" пункту 39 цього Порядку, а також копію свідоцтва про народження дитини.

{Абзац перший пункту 43 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

Якщо документи про оформлення набуття громадянства України за територіальним походженням дитиною подає інший законний представник (крім батьків чи одного з них), також подається копія рішення про встановлення опіки чи піклування або копія угоди про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу чи копія договору про влаштування дітей на виховання та спільне проживання до прийомної сім'ї, або копія договору про патронат.

44. У разі відсутності документів, що підтверджують факт постійного проживання чи народження особи до 24 серпня 1991 року на території, яка стала територією України відповідно до Закону України "Про правонаступництво України", або на інших територіях, що входили на момент її народження чи під час її постійного проживання до складу Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Держави, Української Соціалістичної Радянської Республіки, Закарпатської України, Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР), або документів, що підтверджують відповідні родинні стосунки, для оформлення набуття громадянства України подається відповідне рішення суду.

Документи, що подаються для прийняття до громадянства України

45. Для прийняття до громадянства України особа (за винятком іноземців та осіб без громадянства, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні; які перебувають у шлюбі з громадянином України понад два роки та отримали дозвіл на імміграцію; які отримали дозвіл на імміграцію та перебували з громадянином України понад два роки у шлюбі, що припинився внаслідок його смерті; які отримали дозвіл на імміграцію відповідно до пункту 1 частини третьої статті 4 Закону України "Про імміграцію" і перебувають з громадянином України понад два роки у шлюбі або перебували з громадянином України понад два роки у шлюбі, що припинився внаслідок його смерті; які мають визначні заслуги перед Україною та прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України) подає такі документи:

{Абзац перший пункту 45 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

а) заяву про прийняття до громадянства України (в двох примірниках);

б) три фотокартки (розміром 35 x 45 мм);

в) один із таких документів:

- декларацію про відсутність іноземного громадянства - для осіб без громадянства;

- зобов'язання припинити іноземне громадянство - для іноземців. Іноземці, які перебувають у громадянстві (підданстві) кількох держав, подають зобов'язання припинити громадянство (підданство) цих держав. Подання зобов'язання припинити іноземне громадянство не вимагається від іноземців, які є громадянами (підданими) держав, законодавство яких передбачає автоматичне припинення особами громадянства (підданства) цих держав одночасно з набуттям громадянства іншої держави, або якщо міжнародні договори України з іншими державами, громадянами яких є іноземці, передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

- заяву про зміну громадянства - для іноземців, які є громадянами держав, міжнародні договори України з якими передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

г) один із таких документів:

- документ, що підтверджує безперервне проживання особи на законних підставах на території України протягом останніх п'яти років, - для особи, яка в'їхала в Україну іноземцем (копія паспортного документа);

{Абзац другий підпункту "г" пункту 45 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

- документ, що підтверджує безперервне проживання особи на законних підставах на території України протягом трьох років з моменту в'їзду в Україну, разом із документом, який підтверджує, що особа в'їхала в Україну особою без громадянства, - для особи, яка в'їхала в Україну особою без громадянства (копія паспорта громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року, або копія проїзного документа особи без громадянства, або копія посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон);

{Абзац третій підпункту "г" пункту 45 із змінами, внесеними згідно з Указами Президента № 367/2012 від 30.05.2012, № 120/2016 від 29.03.2016}

д) один із таких документів:

- копію документа, що підтверджує отримання дозволу на імміграцію в Україну;

- копію паспорта громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року з відміткою про прописку на території України або для іноземців та осіб без громадянства, які прибули в Україну на постійне проживання до набрання чинності Законом України "Про імміграцію", - копію посвідки на постійне проживання;

е) один із таких документів:

- документ про володіння державною мовою або її розуміння в обсязі, достатньому для спілкування, який видається в Україні керівником навчального закладу, місцевим органом виконавчої влади України або виконавчим органом місцевого самоврядування;

- копію атестата чи витяг із залікової відомості диплома - для особи, яка має документ про закінчення навчального закладу з вивченням української мови;

- документ, що підтверджує інвалідність, - для особи, яка має фізичні вади (сліпа, глуха, німа);

є) документ про наявність законних джерел існування протягом останніх шести місяців на момент подання заяви про прийняття до громадянства України. У разі подання особою документа про наявність власних фінансових заощаджень сума коштів на банківському рахунку повинна бути не менше ніж дванадцять прожиткових мінімумів на одну особу (виходячи з розміру прожиткового мінімуму, встановленого на момент подання заяви про прийняття до громадянства України).

{Підпункт "є" пункту 45 в редакції Указу Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

46. Для прийняття до громадянства України особа, якій надано статус біженця в Україні або притулок в Україні, подає документи, передбачені підпунктами "а", "б", "є" пункту 45 цього Порядку, а також:

а) один із таких документів:

- декларацію про відсутність іноземного громадянства - для осіб без громадянства;

- декларацію про відмову особи, якій надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, від іноземного громадянства - для іноземців;

б) документи, що підтверджують надання особі статусу біженця в Україні чи притулку в Україні, а також факт безперервного проживання особи на законних підставах на території України протягом трьох років з моменту надання їй таких статусу чи притулку (довідка територіального органу Державної міграційної служби України, копія посвідчення біженця, копія проїзного документа біженця).

{Підпункт "б" пункту 46 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

46¹. Для прийняття до громадянства України особа, яка в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "є", "є" пункту 45 цього Порядку, а також:

а) документ, який підтверджує, що особа в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України (копію контракту про проходження військової служби у Збройних Силах України та довідку з місця служби, дійсну на момент подання документів);

б) документ, що підтверджує безперервне проживання особи на законних підставах на території України протягом трьох років з моменту набрання чинності контрактом про проходження військової служби у Збройних Силах України (копія військового квитка, копія паспортного документа (проїзного документа особи без громадянства, посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон - для осіб без громадянства).

{Порядок доповнено пунктом 46¹ згідно з Указом Президента № 120/2016 від 29.03.2016}

47. Для прийняття до громадянства України особа, яка перебуває у шлюбі з громадянином України понад два роки та отримала дозвіл на імміграцію, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "д" - "є" пункту 45 цього Порядку, а також:

а) копію документа, що підтверджує перебування чоловіка (дружини) особи у громадянстві України;

б) документ, що підтверджує перебування особи у шлюбі з громадянином України терміном понад два роки.

Для прийняття до громадянства України особа, яка є іноземцем чи особою без громадянства і яка отримала дозвіл на імміграцію відповідно до пункту 1 частини третьої статті 4 Закону України "Про імміграцію", подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "е", "є" пункту 45 цього Порядку, а також довідку про надання іноземцю чи особі без громадянства дозволу на імміграцію відповідно до пункту 1 частини третьої статті 4 Закону України "Про імміграцію".

48. Для прийняття до громадянства України особа, яка отримала дозвіл на імміграцію та перебувала з громадянином України понад два роки у шлюбі, який припинився внаслідок його смерті, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "д" - "є" пункту 45 цього Порядку, а також:

а) документ, що підтверджує перебування особи у шлюбі з громадянином України понад два роки;

б) копію свідоцтва про смерть чоловіка (дружини);

в) копію документа, який підтверджує, що чоловік (дружина) особи перебував у громадянстві України.

49. Для прийняття до громадянства України особа, яка має визначні заслуги перед Україною, або особа, прийняття якої до громадянства України становить державний інтерес для України, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 45 цього Порядку, а також подання на ім'я Президента України, центрального органу виконавчої влади України про те, що особа має визначні заслуги перед Україною або що прийняття особи до громадянства України становить державний інтерес для України.

Для прийняття до громадянства України особа, яка в установленому законодавством України порядку проходить військову службу у Збройних Силах України та нагороджена державною нагородою України, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 45 цього Порядку, а також:

{Пункт 49 доповнено абзацом згідно з Указом Президента № 120/2016 від 29.03.2016}

а) копію документа, що підтверджує нагородження особи державною нагородою України;

{Пункт 49 доповнено абзацом згідно з Указом Президента № 120/2016 від 29.03.2016}

б) копію військового квитка особи;

{Пункт 49 доповнено абзацом згідно з Указом Президента № 120/2016 від 29.03.2016}

в) копію контракту про проходження особою військової служби у Збройних Силах України та довідку з місця служби, дійсну на момент подання документів.

{Пункт 49 доповнено абзацом згідно з Указом Президента № 120/2016 від 29.03.2016}

49¹. Іноземець разом із заявою про прийняття до громадянства України подає документ (або документи - за наявності в іноземця громадянства кількох держав), виданий уповноваженим органом іноземної держави, про відсутність підстав, передбачених пунктами 1 і 3 частини п'ятої статті 9 Закону, за наявності яких особа не приймається до громадянства України (документ про те, що особа на території іноземної держави не вчиняла тяжких або особливо тяжких злочинів, злочинів проти людства та не здійснювала геноцид).

Особа без громадянства подає документ, виданий уповноваженим органом іноземної держави, на території якої постійно проживала особа до прибуття в Україну.

Положення, передбачені абзацами першим і другим цього пункту, не поширюються на осіб, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні.

{Порядок доповнено пунктом 49¹ згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

50. Для прийняття до громадянства України дитини, яка проживає в Україні і один із батьків якої або інша особа, яка є її законним представником і має дозвіл на імміграцію в Україну (частина четверта статті 9 Закону), разом із одним із батьків дитини або іншим законним представником, одна із зазначених повнолітніх осіб порушує клопотання про це у своїй заяві і додає до документів, передбачених відповідно пунктами 45 - 47 цього Порядку:

а) копію свідоцтва про народження дитини;

б) заяву про згоду дитини віком від 14 до 18 років на набуття громадянства України;

в) один із таких документів:

- декларацію про відсутність іноземного громадянства - для дітей, які є особами без громадянства;

- зобов'язання припинити іноземне громадянство - для дітей, які є іноземцями. Щодо дітей, які є громадянами (підданими) кількох держав, подається зобов'язання припинити громадянство всіх цих держав. Подання зобов'язання припинити іноземне громадянство не вимагається для дітей, які є громадянами (підданими) держав, законодавство яких передбачає автоматичне припинення особами громадянства (підданства) цих держав одночасно з набуттям громадянства іншої держави, або якщо міжнародні договори України з іншими державами, громадянами яких є діти, передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

- декларацію про відмову особи, якій надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, від іноземного громадянства разом із документом, що підтверджує надання дитині статусу біженця в Україні чи притулку в Україні, - для дітей, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні;

- заяву про зміну громадянства - для дітей, які є громадянами держав, міжнародні договори України з якими передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України.

Якщо документи про прийняття до громадянства України дитини подає інший законний представник (крім одного з батьків), також подається копія рішення про встановлення опіки чи піклування або копія угоди про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу, або копія договору про влаштування дітей на виховання та спільне проживання до прийомної сім'ї, або копія договору про патронат.

51. Для прийняття до громадянства України дитини, яка проживає в Україні і один із батьків якої або інша особа, яка є її законним представником і має дозвіл на імміграцію в Україну (частина четверта статті 9 Закону), один із батьків дитини або інший законний представник подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 50 цього Порядку, а також:

- а) три фотокартки (розміром 35 x 45 мм) дитини, якщо їй виповнилося 7 років;
- б) заяву про прийняття дитини до громадянства України (у двох примірниках);

в) документ, який підтверджує, що один із батьків дитини або інший законний представник має дозвіл на імміграцію в Україну. Якщо законним представником дитини є особа, якій надано статус біженця в Україні або притулок в Україні, або іноземець чи особа без громадянства, які прибули в Україну на постійне проживання до набрання чинності Законом України "Про імміграцію" (7 серпня 2001 року) і мають у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року відмітку про прописку або отримали посвідку на постійне проживання в Україні, замість зазначеного документа подається копія одного з документів, що підтверджує зазначені обставини.

Якщо документи про прийняття до громадянства України дитини подає інший законний представник (крім одного з батьків), також подається копія рішення про встановлення опіки чи піклування або копія угоди про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу або копія договору про влаштування дітей на виховання та спільне проживання до прийомної сім'ї, або копія договору про патронат.

Документи, що подаються для оформлення поновлення у громадянстві України

52. Для оформлення поновлення у громадянстві України особа, яка припинила громадянство України і є особою без громадянства (частина перша статті 10 Закону), подає:

- а) заяву про поновлення у громадянстві України (у двох примірниках);
- б) три фотокартки (розміром 35 x 45 мм);
- в) довідку про припинення громадянства України або інший документ, що підтверджує припинення громадянства України;
- г) декларацію про відсутність іноземного громадянства.

53. Для оформлення поновлення у громадянстві України особа, яка після припинення громадянства України набула іноземне громадянство (підданство) або іноземні громадянства (підданства), повернулася в Україну на постійне проживання (частина друга статті 10 Закону), подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в" пункту 52 цього Порядку, а також:

- а) копію документа, який підтверджує постійне проживання особи на території України;
- б) один із таких документів:

- зобов'язання припинити іноземне громадянство. Іноземець, який перебуває у громадянстві (підданстві) кількох держав, подає зобов'язання припинити громадянство всіх цих держав. Подання зобов'язання припинити іноземне громадянство не вимагається від громадян (підданих) держав, законодавство яких передбачає автоматичне припинення особами громадянства (підданства) цих держав одночасно з набуттям громадянства іншої держави, або якщо міжнародні договори України з іншими державами, громадянами яких є іноземці, передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

- декларацію про відмову особи, якій надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, від іноземного громадянства разом із документом, що підтверджує надання особі статусу біженця в Україні чи притулку в Україні, - для іноземців, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні;

- заяву про зміну громадянства - для іноземців, які є громадянами держав, міжнародні договори України з якими передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України.

54. Для оформлення поновлення у громадянстві України дитини разом з одним із батьків, який припинив громадянство України і є особою без громадянства (частина перша статті 10 Закону, один із батьків порушує клопотання про це у своїй заяві і подає разом із документами,

передбаченими пунктом 52 цього Порядку, такі документи:

а) один із таких документів:

- декларацію про відсутність іноземного громадянства - для дітей, які є особами без громадянства;

- зобов'язання припинити іноземне громадянство - для дітей, які є іноземцями. Щодо дітей, які є громадянами (підданими) кількох держав, подається зобов'язання припинити громадянство всіх цих держав. Подання зобов'язання припинити іноземне громадянство не вимагається від дітей, які є громадянами (підданими) держав, законодавство яких передбачає автоматичне припинення особами громадянства (підданства) цих держав одночасно з набуттям громадянства іншої держави, або якщо міжнародні договори України з іншими державами, громадянами яких є діти, передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

- декларацію про відмову особи, якій надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, від іноземного громадянства разом із документом, що підтверджує надання дитині статусу біженця в Україні чи притулку в Україні, - для дітей, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні;

- заяву про зміну громадянства - для дітей, які є громадянами держав, міжнародні договори України з якими передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

б) копію свідоцтва про народження дитини;

в) заяву про згоду дитини віком від 14 до 18 років на набуття громадянства України;

г) довідку про припинення громадянства України дитини або інший документ, який підтверджує припинення громадянства України дитини.

55. Для оформлення поновлення у громадянстві України дитини разом з одним із батьків, який після припинення громадянства України набув іноземне громадянство (підданство) або іноземні громадянства (підданства) і повернувся в Україну на постійне проживання (частина друга статті 10 Закону), один із батьків порушує клопотання про це у своїй заяві і подає разом із документами, передбаченими пунктом 53 цього Порядку, документи, передбачені підпунктами "а" - "г" пункту 54 цього Порядку.

55¹. Іноземець, який після припинення громадянства України проживав за межами України, разом із заявою про поновлення у громадянстві України подає виданий уповноваженим органом іноземної держави документ (або документи - за наявності в особи громадянства кількох держав) про відсутність підстав, передбачених пунктами 1 і 3 частини п'ятої статті 9 Закону (документ про те, що особа на території іноземної держави не вчиняла тяжких або особливо тяжких злочинів, злочинів проти людства та не здійснювала геноцид).

Особа без громадянства подає документ, виданий уповноваженим органом іноземної держави, на території якої постійно проживала особа.

Положення, передбачені абзацами першим і другим цього пункту, не поширюються на осіб, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні.

{Підрозділ доповнено пунктом 55¹ згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

Документи, що подаються для оформлення набуття громадянства України дитиною внаслідок усиновлення

56. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, яку усиновляють громадяни України (частина перша статті 11 Закону), один з усиновителів подає такі документи:

а) заяву про оформлення набуття громадянства України дитиною внаслідок усиновлення;

б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм) дитини, якщо їй виповнилося 7 років;

в) декларацію про те, що дитина є іноземцем або особою без громадянства;

г) копію рішення суду або дипломатичного представництва чи консульської установи України про усиновлення дитини або рішення органу держави, на території якої проживає дитина, про усиновлення дитини, яке визнається дійсним в Україні;

д) копію свідоцтва про народження дитини;

е) заяву дитини віком від 14 до 18 років про згоду на набуття громадянства України;

є) копії паспортів громадян України або інших передбачених статтею 5 Закону документів, що підтверджують перебування усиновителів дитини (одного усиновителя, якщо дитину усиновила одна особа) у громадянстві України.

57. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, яку усиновляє подружжя, один з якого є громадянином України, а другий - особою без громадянства (частина перша статті 11 Закону), один з усиновителів подає документи, передбачені підпунктами "а" - "е" пункту 56 цього Порядку, а також:

а) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування одного з усиновителів дитини у громадянстві України;

б) копію документа, який підтверджує, що другий з усиновителів дитини є особою без громадянства;

в) копію документа, який підтверджує факт перебування усиновителів дитини у шлюбі на момент її усиновлення.

58. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, яку усиновляє подружжя, один з якого є громадянином України, а другий - іноземцем (частина друга статті 11 Закону), один з усиновителів подає документи, передбачені підпунктами "а" - "е" пункту 56 цього Порядку, а також:

а) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування одного з усиновителів дитини у громадянстві України;

б) копію документа, який підтверджує перебування другого з усиновителів дитини у громадянстві іншої держави (держав);

в) копію документа, який підтверджує факт перебування усиновителів дитини у шлюбі на момент її усиновлення.

59. Для оформлення набуття громадянства України повнолітньою особою, яка є особою без громадянства, постійно проживає на території України і яку усиновляють громадяни України або подружжя, один з якого є громадянином України (частина третя статті 11 Закону), особа подає:

а) заяву про оформлення набуття громадянства України внаслідок усиновлення;

б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм);

в) декларацію про відсутність іноземного громадянства;

г) копію рішення суду про усиновлення особи;

д) копію свідоцтва про народження особи;

е) копії паспортів громадян України або інших передбачених статтею 5 Закону документів, що підтверджують перебування усиновителів особи (одного усиновителя, якщо особу усиновила одна особа) у громадянстві України.

Документи, що подаються для оформлення набуття громадянства України внаслідок установа опіки чи піклування

60. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, над якою встановлено опіку чи піклування і опікуном або піклувальником призначено громадянина України (частина перша статті 12 Закону, опікун чи піклувальник дитини подає:

- а) заяву про оформлення набуття дитиною громадянства України внаслідок установа над нею опіки чи піклування;
- б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм) дитини, якщо їй виповнилося 7 років;
- в) копію свідоцтва про народження дитини;
- г) декларацію про те, що дитина є іноземцем або особою без громадянства;
- д) копію рішення органу опіки і піклування чи копію рішення суду про встановлення над дитиною опіки чи піклування;
- е) заяву дитини віком від 14 до 18 років про згоду на набуття громадянства України;
- є) копію паспорта громадянина України або інших передбачених статтею 5 Закону документів, що підтверджують перебування опікуна чи піклувальника дитини у громадянстві України.

61. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, над якою встановлено опіку чи піклування і опікуном або піклувальником призначено осіб, одна з яких є громадянином України, а друга - особою без громадянства (частина перша статті 12 Закону, один з опікунів чи піклувальників дитини подає документи, передбачені підпунктами "а" - "є" пункту 60 цього Порядку, а також:

- а) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування одного з опікунів чи піклувальників дитини у громадянстві України;
- б) копію документа, який підтверджує, що другий з опікунів чи піклувальників дитини є особою без громадянства.

62. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, яка проживає на території України і над якою встановлено опіку чи піклування і опікуном чи піклувальником призначено осіб, одна з яких є громадянином України, а друга - іноземцем, та у зв'язку з установа опіки чи піклування не набуває громадянства опікуна чи піклувальника, який є іноземцем (частина друга статті 12 Закону), один з опікунів чи піклувальників дитини подає документи, передбачені підпунктами "а" - "є" пункту 60 цього Порядку, а також:

- а) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування одного з опікунів чи піклувальників дитини у громадянстві України;
- б) копію документа, який підтверджує перебування другого з опікунів чи піклувальників дитини у громадянстві іншої держави (держав);
- в) декларацію про те, що дитина не набула іноземного громадянства у зв'язку з установа над нею опіки чи піклування;

г) документ, що підтверджує проживання дитини на території України.

63. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, батьки якої померли, позбавлені батьківських прав, визнані безвісно відсутніми чи недієздатними, оголошені померлими або якщо батьки дитини, розлученої з сім'єю, не знайдені та яка постійно проживає в дитячому закладі чи закладі охорони здоров'я, адміністрація яких виконує щодо неї функції опікуна чи піклувальника (частина третя статті 12 Закону), адміністрація цього закладу подає документи, передбачені підпунктами "а" - "г", "є" пункту 60 цього Порядку, а також:

- а) документ, який підтверджує, що дитина постійно проживає в дитячому закладі чи закладі охорони здоров'я, адміністрація яких виконує щодо неї функції опікуна чи піклувальника;
- б) документ про те, що батьки дитини померли, позбавлені батьківських прав, визнані безвісно відсутніми чи недієздатними, оголошені померлими, або про те, що батьки дитини, розлученої з сім'єю, не знайдені.

64. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, батьки якої померли, позбавлені батьківських прав, визнані безвісно відсутніми чи недієздатними, оголошені померлими або якщо батьки дитини, розлученої з сім'єю, не знайдені, та яка виховується в дитячому будинку сімейного типу, прийомній сім'ї, сім'ї патронатного вихователя, якщо хоча б один із батьків-вихователів або прийомних батьків, або патронатних вихователів є громадянином України (частина четверта статті 12 Закону), один із батьків-вихователів або прийомних батьків, або патронатних вихователів подає документи, передбачені підпунктами "а" - "г", "е" пункту 60 цього Порядку, а також:

а) документ, який підтверджує, що дитину передано на виховання в дитячий будинок сімейного типу, прийомну сім'ю, сім'ю патронатного вихователя;

б) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування одного з батьків-вихователів або прийомних батьків, або патронатних вихователів у громадянстві України;

в) документ про те, що батьки дитини померли або позбавлені батьківських прав, визнані безвісно відсутніми чи недієздатними, оголошені померлими, або про те, що батьки дитини, розлученої з сім'єю, не знайдені.

64¹. Для оформлення набуття громадянства України повнолітня особа, яка є особою без громадянства або іноземцем, над якою в неповнолітньому віці було встановлено опіку чи піклування і опікуном чи піклувальником якої було призначено громадянина України, проте громадянство України особи своєчасно оформлено не було, подає такі документи:

а) заяву про оформлення набуття громадянства України внаслідок установа опіки чи піклування в неповнолітньому віці;

б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм);

в) копію свідоцтва про народження;

г) декларацію про відсутність іноземного громадянства або зобов'язання припинити іноземне громадянство;

д) довідку про встановлення особи, видану територіальним органом Державної міграційної служби України, або документ, виданий уповноваженим органом іноземної держави, про належність чи неналежність особи до громадянства цієї держави;

е) копію паспорта громадянина України або одного з інших передбачених статтею 5 Закону документів, що підтверджують перебування колишнього опікуна чи піклувальника, одного з батьків-вихователів або прийомних батьків чи патронатних вихователів у громадянстві України на момент встановлення опіки чи піклування. У разі неможливості подання копії такого документа подається відповідна довідка територіального органу Державної міграційної служби України;

є) один із таких документів:

- копію рішення органу опіки і піклування або копію судового рішення про встановлення над дитиною опіки чи піклування;

- документ, який підтверджує, що особа в неповнолітньому віці постійно проживала в дитячому закладі чи закладі охорони здоров'я, адміністрація яких виконувала щодо неї функції опікуна чи піклувальника, а також документ про те, що її батьки померли, були позбавлені батьківських прав, визнані безвісно відсутніми чи недієздатними, оголошені померлими, або про те, що її батьки не знайдені;

- документ, який підтверджує, що особу в неповнолітньому віці було передано на виховання в дитячий будинок сімейного типу, прийомну сім'ю, сім'ю патронатного вихователя, а також документ про те, що її батьки померли, були позбавлені батьківських прав, визнані безвісно відсутніми чи недієздатними, оголошені померлими, або про те, що її батьки не знайдені.

{Підрозділ доповнено пунктом 64¹ згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

**Документи, що подаються для оформлення набуття громадянства
України особою, визнаною судом недієздатною, внаслідок
установлення над нею опіки громадянина України**

65. Для оформлення набуття громадянства України особою, яка проживає в Україні на законних підставах, визнана судом недієздатною, над якою встановлено опіку громадянина України (стаття 13 Закону), опікун цієї особи подає:

- а) заяву про оформлення набуття особою, яка визнана судом недієздатною, громадянства України внаслідок встановлення над нею опіки громадянина України;
- б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм) особи, яка визнана судом недієздатною;
- в) копію рішення суду про встановлення над особою, яка визнана судом недієздатною, опіки;
- г) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування опікуна особи, яка визнана судом недієздатною, у громадянстві України;
- д) документ, що підтверджує проживання особи, яка визнана судом недієздатною та над якою встановлено опіку, на території України.

**Документи, що подаються для оформлення набуття громадянства
України дитиною у зв'язку з перебуванням у громадянстві України її
батьків чи одного з них**

66. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, яка є іноземцем або особою без громадянства та один із батьків якої є громадянином України, а другий - особою без громадянства (частина перша статті 14 Закону), один із батьків дитини, який є громадянином України, подає:

- а) заяву про оформлення набуття дитиною громадянства України у зв'язку з перебуванням у громадянстві України її батьків чи одного з них;
- б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм) дитини, якщо їй виповнилося 7 років;
- в) копію свідоцтва про народження дитини;
- г) декларацію про те, що дитина є іноземцем або особою без громадянства;
- д) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування одного з батьків дитини у громадянстві України;
- е) копію документа про те, що другий із батьків дитини є особою без громадянства;
- є) заяву дитини віком від 14 до 18 років про згоду на набуття громадянства України.

67. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, яка є особою без громадянства та один із батьків якої є громадянином України, а другий - іноземцем (частина друга статті 14 Закону), один із батьків дитини, який є громадянином України, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "д", "є" пункту 66 цього Порядку, а також:

- а) декларацію про те, що дитина є особою без громадянства;
- б) копію документа, який підтверджує перебування одного з батьків дитини у громадянстві іншої держави (інших держав).

68. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, яка є іноземцем або особою без громадянства та батьки якої перебувають у громадянстві України (частина третя статті 14 Закону), один із батьків дитини подає документи, передбачені підпунктами "а" - "г", "є" пункту

66 цього Порядку, а також копії паспортів громадян України або інших передбачених статтею 5 Закону документів, що підтверджують перебування обох батьків дитини у громадянстві України.

69. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, яка є іноземцем, один із батьків якої є громадянином України, а другий - іноземцем (частина четверта статті 14 Закону), один із батьків дитини, який є громадянином України, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "д", "є" пункту 66 цього Порядку, а також копію документа, який підтверджує перебування одного з батьків дитини у громадянстві іншої держави (держав).

**Документи, що подаються для оформлення набуття громадянства
України внаслідок визнання батьківства чи материнства або
встановлення факту батьківства чи материнства**

70. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, мати якої є іноземкою або особою без громадянства, а батьком визнано громадянина України (частина перша статті 15 Закону), один із батьків або інший законний представник дитини подає такі документи:

а) заяву про оформлення набуття дитиною громадянства України внаслідок визнання батьківства;

б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм) дитини, якщо їй виповнилося 7 років;

в) копію свідоцтва про народження дитини;

г) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування батька дитини у громадянстві України. Якщо документи для оформлення набуття громадянства України дитиною внаслідок визнання батьківства подає мати або інший законний представник дитини, які не мають можливості одержати копію документа, що підтверджує перебування батька дитини у громадянстві України, ними може бути подано декларацію про належність батька дитини до громадянства України;

д) копію рішення суду про визнання батьківства;

е) копію документа, який підтверджує, що мати дитини є іноземкою або особою без громадянства;

є) заяву дитини віком від 14 до 18 років про згоду на набуття громадянства України.

71. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, батько якої є іноземцем або особою без громадянства, а матір'ю визнано громадянку України (частина друга статті 15 Закону), один із батьків або інший законний представник дитини подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "є" пункту 70 Порядку, а також:

а) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування матері дитини у громадянстві України. Якщо документи для оформлення набуття громадянства України дитиною внаслідок визнання батьківства подає батько або інший законний представник дитини, який не має можливості одержати копію документа, що підтверджує перебування матері дитини у громадянстві України, ним може бути подано декларацію про належність матері дитини до громадянства України;

б) копію рішення суду про визнання материнства;

в) копію документа, який підтверджує, що батько дитини є іноземцем або особою без громадянства.

72. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, мати якої є іноземкою або особою без громадянства, якщо встановлено факт батьківства дитини, батько якої перебував у громадянстві України (частина третя статті 15 Закону), мати або інший законний представник дитини подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "є", "є" пункту 70 цього Порядку, а також:

а) довідку територіального підрозділу Державної міграційної служби України про те, що батько дитини перебував у громадянстві України, а в разі неможливості одержати таку довідку - декларацію про належність батька дитини до громадянства України;

{Підпункт "а" пункту 72 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

б) копію рішення суду про встановлення факту батьківства.

73. Для оформлення набуття громадянства України дитиною, батько якої є іноземцем або особою без громадянства, якщо встановлено факт материнства дитини, мати якої перебувала у громадянстві України (частина четверта статті 15 Закону, батько або інший законний представник дитини подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "є" пункту 70 цього Порядку, а також:

а) довідку територіального підрозділу Державної міграційної служби України про те, що мати дитини перебувала у громадянстві України, а в разі неможливості одержати таку довідку - декларацію про належність матері дитини до громадянства України;

{Підпункт "а" пункту 73 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

б) копію рішення суду про встановлення факту материнства;

в) копію документа, який підтверджує, що батько дитини є іноземцем або особою без громадянства.

74. Для оформлення набуття громадянства України повнолітньою особою, яка є особою без громадянства або іноземцем, мати якої є іноземкою або особою без громадянства, а батьком після досягнення дитиною повноліття визнано громадянина України (частини п'ята та шоста статті 15 Закону), особа подає такі документи:

а) заяву про набуття громадянства України внаслідок визнання батьківства;

б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм);

в) копію свідоцтва про народження особи;

г) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування батька особи у громадянстві України. Якщо немає можливості одержати копію документа, що підтверджує перебування батька особи у громадянстві України, може бути подано декларацію про належність її батька до громадянства України;

д) копію рішення суду про визнання батьківства;

е) копію документа, який підтверджує, що мати особи є іноземкою або особою без громадянства;

є) один із таких документів:

- декларацію про відсутність іноземного громадянства - для осіб без громадянства;

- зобов'язання припинити іноземне громадянство - для іноземців. Іноземець, який перебуває у громадянстві (підданстві) кількох держав, подає зобов'язання припинити громадянство всіх цих держав. Подання зобов'язання припинити іноземне громадянство не вимагається від громадян (підданих) держав, законодавство яких передбачає автоматичне припинення особами громадянства (підданства) цих держав одночасно з набуттям громадянства іншої держави, або якщо міжнародні договори України з іншими державами, громадянами яких є іноземці, передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України;

- декларацію про відмову особи, якій надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, від іноземного громадянства разом із документом, що підтверджує надання особі статусу біженця в Україні чи притулку в Україні, - для іноземців, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні;

- заяву про зміну громадянства - для іноземців, які є громадянами держав, міжнародні договори України з якими передбачають припинення особами громадянства цих держав одночасно з набуттям громадянства України.

75. Для оформлення набуття громадянства України повнолітньою особою, яка є особою без громадянства або іноземцем, батько якої є іноземцем або особою без громадянства, а матір'ю після досягнення дитиною повноліття визнано громадянку України (частини п'ята та шоста статті 15 Закону, особа подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "є" пункту 74 цього Порядку, а також:

а) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування матері особи у громадянстві України. Якщо немає можливості одержати копію документа, що підтверджує перебування матері особи у громадянстві України, може бути подано декларацію про належність матері особи до громадянства України;

б) копію рішення суду про визнання материнства;

в) копію документа, який підтверджує, що батько особи є іноземцем або особою без громадянства.

76. Для оформлення набуття громадянства України повнолітньою особою, яка є особою без громадянства або іноземцем, мати якої є іноземкою або особою без громадянства, якщо після досягнення дитиною повноліття встановлено факт батьківства особи, батько якої перебував у громадянстві України (частини п'ята та шоста статті 15 Закону, особа подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "є" пункту 74 цього Порядку, а також:

а) довідку територіального підрозділу Державної міграційної служби України про те, що батько особи перебував у громадянстві України, а в разі неможливості одержати таку довідку - декларацію про належність батька особи до громадянства України;

{Підпункт "а" пункту 76 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

б) копію рішення суду про встановлення факту батьківства;

в) копію документа, який підтверджує, що мати особи є іноземкою або особою без громадянства.

77. Для оформлення набуття громадянства України повнолітньою особою, яка є особою без громадянства або іноземцем, батько якої є іноземцем або особою без громадянства, якщо після досягнення дитиною повноліття встановлено факт материнства особи, мати якої перебувала у громадянстві України (частини п'ята і шоста статті 15 Закону), особа подає документи, передбачені підпунктами "а" - "в", "є" пункту 74 цього Порядку, а також:

а) довідку територіального підрозділу Державної міграційної служби України про те, що мати особи перебувала у громадянстві України, а в разі неможливості одержати таку довідку - декларацію про належність матері особи до громадянства України;

{Підпункт "а" пункту 77 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

б) копію рішення суду про встановлення факту материнства;

в) копію документа, який підтверджує, що батько особи є іноземцем або особою без громадянства.

Документи, що подаються для виходу з громадянства України

78. Для виходу з громадянства України громадянин України, який відповідно до чинного законодавства України є таким, що постійно проживає за кордоном (частина перша статті 18 Закону), подає такі документи:

а) заяву про вихід з громадянства України (в двох примірниках);

б) дві фотокартки (розміром 35 x 45 мм);

в) копію паспорта громадянина України для виїзду за кордон з відміткою про виїзд на постійне проживання за кордон або копію паспорта громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року з відміткою про виписку з території України. У разі якщо у заявника відсутній один із документів, що зазначені у цьому підпункті, або інший з документів, перелічених у статті 5 Закону, на підтвердження факту перебування у громадянстві України та факту постійного проживання за кордоном подаються відповідні довідки, що видані територіальним органом Державної міграційної служби України або дипломатичним представництвом чи консульською установою України;

{Підпункт "в" пункту 78 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

г) один із таких документів:

- документ, який свідчить, що заявник набув громадянства іншої держави (держав);

- документ, виданий уповноваженим органом іншої держави про те, що громадянин України набуде громадянства іншої держави, якщо вийде з громадянства України.

79. Для виходу з громадянства України дитини, яка виїхала разом із батьками на постійне проживання за кордон та разом із батьками виходить із громадянства України (частина друга статті 18 Закону), один із її батьків порушує у заяві про свій вихід із громадянства України клопотання про вихід дитини з громадянства України, а також подає разом із документами, передбаченими пунктом 78 цього Порядку:

а) копію свідоцтва про народження дитини;

б) копію документа, який підтверджує перебування дитини у громадянстві України;

в) один із таких документів:

- документ, який свідчить, що дитина набула громадянства іншої держави (держав);

- документ, виданий уповноваженим органом іншої держави про те, що дитина набуде громадянства іншої держави, якщо вийде з громадянства України. Такий документ не вимагається, якщо законодавство держави, громадянство якої набуває дитина, передбачає набуття громадянства цієї держави дитиною внаслідок набуття громадянства її батьками чи одним із них;

г) заяву дитини віком від 14 до 18 років про згоду на вихід із громадянства України;

д) документ, що підтверджує виїзд дитини на постійне проживання за кордон.

80. Для виходу з громадянства України дитини, яка виїхала разом з одним із батьків на постійне проживання за кордон та разом з ним виходить із громадянства України, а другий із батьків якої залишається громадянином України або є іноземцем чи особою без громадянства (частини третя і четверта статті 18 Закону), той із батьків дитини, який виходить із громадянства України, порушує в заяві про свій вихід із громадянства України клопотання про вихід дитини з громадянства України та подає разом із документами, передбаченими пунктом 78 цього Порядку, документи, передбачені пунктом 79 цього Порядку.

81. Для виходу з громадянства України дитини, яка виїхала на постійне проживання за кордон і батьки якої вийшли з громадянства України (частина п'ята статті 18 Закону), один із батьків дитини подає такі документи:

а) заяву про вихід дитини з громадянства України (в двох примірниках);

б) три фотокартки (розміром 35 x 45 мм) дитини, якщо їй виповнилося 7 років;

в) копію свідоцтва про народження дитини;

г) копію документа, що підтверджує перебування дитини у громадянстві України;

д) один із таких документів:

- документ, який свідчить, що дитина набула громадянства іншої держави (держав);
- документ, виданий уповноваженим органом іншої держави, про те, що дитина набуде громадянства іншої держави, якщо вийде з громадянства України;
- е) заяву дитини віком від 14 до 18 років про згоду на вихід із громадянства України;
- є) документ, що підтверджує виїзд дитини на постійне проживання за кордон;
- ж) документи, які підтверджують, що батьки дитини вийшли з громадянства України.

82. Для виходу з громадянства України дитини, яка виїхала на постійне проживання за кордон з одним із батьків, який вийшов із громадянства України, а другий із батьків якої є громадянином України, іноземцем чи особою без громадянства (частини шоста і сьома статті 18 Закону), той із батьків дитини, який вийшов із громадянства України, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "є" пункту 81 цього Порядку, а також документ, який підтверджує, що один із батьків дитини вийшов із громадянства України.

83. Для виходу з громадянства України дитини, яка відповідно до чинного законодавства України вважається такою, що постійно проживає за кордоном (частина восьма статті 18 Закону), один із батьків дитини подає документи, передбачені підпунктами "а" - "є" пункту 81 цього Порядку, а також документ, який підтверджує, що дитина відповідно до чинного законодавства України вважається такою, що постійно проживає за кордоном.

84. Для виходу з громадянства України дитини, яка набула громадянство України за народженням, якщо на момент її народження батьки або хоча б один із них були іноземцями чи особами без громадянства (частина дев'ята статті 18 Закону), один із батьків дитини подає документи, передбачені підпунктами "а" - "є" пункту 81 цього Порядку, а також документ, який підтверджує, що на момент народження дитини батьки або хоча б один із них були іноземцями або особами без громадянства.

85. Для виходу з громадянства України дитини, яка усиновлена подружжям, один з якого є громадянином України, а другий - іноземцем (частина десята статті 18 Закону), той з усиновителів дитини, який є іноземцем, подає документи, передбачені підпунктами "а" - "є" пункту 81 цього Порядку, а також:

- а) документ, що підтверджує перебування одного з усиновителів дитини у громадянстві іншої держави (держав);
- б) копію паспорта громадянина України або іншого передбаченого статтею 5 Закону документа, що підтверджує перебування другого з усиновителів дитини у громадянстві України;
- в) копію рішення суду або дипломатичного представництва чи консульської установи України про усиновлення дитини або рішення органу держави, на території якої проживає дитина, про усиновлення дитини, яке визнається дійсним в Україні;
- г) документ, що засвідчує шлюбні відносини між усиновителями дитини на момент її усиновлення.

86. Для оформлення виходу з громадянства України дитини, яку усиновлено іноземцями або особами без громадянства (частина одинадцята статті 18 Закону), один з усиновителів подає документи, передбачені підпунктами "а" - "є" пункту 81 цього Порядку, а також:

- а) копії документів, які підтверджують, що усиновителі дитини є іноземцями або особами без громадянства;
- б) копію рішення суду або дипломатичного представництва чи консульської установи України про усиновлення дитини або рішення органу держави, на території якої проживає дитина, про усиновлення дитини, яке визнається дійсним в Україні.

III. Документи, що подаються для припинення громадянства України внаслідок його втрати, а також для скасування рішень про оформлення набуття громадянства України

87. Для припинення громадянства України внаслідок його втрати територіальні органи Державної міграційної служби України, дипломатичні представництва чи консульські установи України готують та подають:

{Абзац перший пункту 87 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

- а) подання про втрату громадянства України;
- б) документ, що підтверджує перебування особи у громадянстві України;
- в) один із таких документів:

- документ, що підтверджує добровільне набуття громадянином України громадянства іншої держави, разом із документом, який підтверджує, що на момент такого набуття громадянин України досяг повноліття (у випадку, передбаченому пунктом 1 частини першої статті 19 Закону);

- документ, який підтверджує, що особа набула громадянство України на підставі статті 9 Закону внаслідок обману, свідомого подання неправдивих відомостей або фальшивих документів (довідка територіального органу Державної міграційної служби України, дипломатичного представництва чи консульської установи про те, що іноземець, який подав зобов'язання припинити іноземне громадянство відповідно до абзацу першого пункту 2 частини другої статті 9 Закону, не подав документ про припинення цього громадянства, виданий уповноваженим органом відповідної держави, до уповноваженого органу України протягом двох років з моменту прийняття його до громадянства України, а незалежні від особи причини неотримання документа про припинення іноземного громадянства не існують; інформація територіального органу Державної міграційної служби України про те, що іноземець, який подав декларацію про відмову від іноземного громадянства, не повернув паспорт іноземної держави до уповноважених органів цієї держави; інформація про те, що на момент прийняття до громадянства України існували підстави, за наявності яких особа не приймається до громадянства України; інформація про інші неправдиві відомості та фальшиві документи, які були подані на підтвердження виконання умов прийняття до громадянства України);

{Абзац третій підпункту "в" пункту 87 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

- документ, який підтверджує, що громадянин України добровільно вступив на військову службу іншої держави, яка відповідно до законодавства цієї держави не є загальним військовим обов'язком чи альтернативною (невійськовою) службою;

г) документ, який підтверджує, що громадянин України внаслідок втрати громадянства України не стане особою без громадянства. Такий документ не вимагається в тому випадку, коли оформлення документів про припинення громадянства України внаслідок втрати здійснюється відповідно до положень пункту 2 частини першої статті 19 Закону.

88. Для скасування рішень про оформлення набуття громадянства України відповідно до статті 21 Закону територіальними органами Державної міграційної служби України, дипломатичними представництвами чи консульськими установами України готуються такі документи:

{Абзац перший пункту 88 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

- а) подання про скасування рішення про оформлення набуття громадянства України;

б) документи, які підтверджують, що особа набула громадянство України за територіальним походженням (стаття 8 Закону) або була поновлена у громадянстві України (стаття 10 Закону) шляхом обману, внаслідок подання свідомо неправдивих відомостей або фальшивих документів, приховування будь-якого суттєвого факту, за наявності якого особа не може набутти громадянства України (довідка територіального органу Державної міграційної служби України, дипломатичного представництва чи консульської установи про те, що іноземець, який подав зобов'язання припинити іноземне громадянство, не подав документ про

припинення цього громадянства, виданий уповноваженим органом відповідної держави, до уповноваженого органу України протягом двох років з моменту реєстрації його громадянином України, а незалежні від особи причини неотримання документа про припинення іноземного громадянства не існують (частина п'ята статті 8 та частина друга статті 10 Закону); інформація територіального органу Державної міграційної служби України про те, що іноземець, який подав декларацію про відмову від іноземного громадянства, не повернув паспорт іноземної держави до уповноважених органів цієї держави (частина восьма статті 8 та частина сьома статті 10); інформація про те, що на момент реєстрації громадянином України існували підстави, за наявності яких особа не поновлюється у громадянстві України (частини перша та друга статті 10 з урахуванням частини п'ятої статті 9 Закону; частина п'ята статті 10 Закону); інформація про інші неправдиві відомості та фальшиві документи, які були подані для набуття громадянства України відповідно до статей 8 та 10 Закону, або інформація про приховування будь-якого суттєвого факту, за наявності якого особа не може набутися громадянство України відповідно до статей 8 та 10 Закону.

{Підпункт "б" пункту 88 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

IV. Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства

Порядок провадження за заявами про встановлення або оформлення належності до громадянства України

89. Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України, до якого подано документи щодо встановлення або оформлення належності до громадянства України, перевіряє відповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, територіальний підрозділ Державної міграційної служби України не пізніш як у двотижневий строк з дня надходження документів повертає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник територіального підрозділу Державної міграційної служби України приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Подані заявником належно оформлені документи не пізніш як у двотижневий строк з дня їх надходження надсилаються до територіального органу Державної міграційної служби України.

90. Територіальний орган Державної міграційної служби України перевіряє відповідність оформлення документів щодо встановлення або оформлення належності до громадянства України вимогам законодавства України та підтвердження ними наявності фактів, з якими Закон пов'язує належність особи до громадянства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, зазначені документи повертаються до територіального підрозділу Державної міграційної служби України, до якого документи були подані заявником. Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України не пізніш як у тижневий строк з дня повернення документів надсилає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник територіального підрозділу Державної міграційної служби України приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Якщо документи оформлені належним чином і підтверджують наявність фактів, з якими Закон пов'язує належність особи до громадянства України, керівник територіального органу Державної міграційної служби України або його заступник приймає рішення про встановлення або оформлення належності особи до громадянства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не підтверджують наявність фактів, з якими Закон пов'язує належність особи до громадянства України, керівник територіального органу Державної міграційної служби України або його

заступник приймає вмотивоване рішення про відмову в задоволенні клопотання про встановлення або оформлення належності особи до громадянства України.

Рішення про встановлення або оформлення належності особи до громадянства України або про відмову в задоволенні клопотання про встановлення або оформлення належності особи до громадянства України не пізніш як у двотижневий строк з дня надходження документів надсилається до територіального підрозділу Державної міграційної служби України, до якого документи були подані заявником.

Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України, до якого документи були подані заявником, не пізніш як у тижневий строк з дня надходження відповідного рішення повідомляє про нього заявника у письмовій формі. У разі прийняття рішення про відмову в задоволенні клопотання про встановлення або оформлення належності особи до громадянства України заявникові у письмовій формі повідомляються причини відмови.

91. Дипломатичне представництво чи консульська установа України, до якої подано документи про встановлення або оформлення належності до громадянства України, перевіряє відповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України та підтвердження ними наявності фактів, з якими Закон пов'язує належність особи до громадянства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, дипломатичне представництво чи консульська установа України не пізніш як у місячний строк з дня надходження документів повертає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник дипломатичного представництва чи консульської установи України або його заступник приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Якщо документи оформлені належним чином і підтверджують наявність фактів, з якими Закон пов'язує належність особи до громадянства України, керівник дипломатичного представництва чи консульської установи України або його заступник не пізніш як у місячний строк з дня надходження документів приймає рішення про встановлення або оформлення належності особи до громадянства України та повідомляє про це заявникові у письмовій формі.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не підтверджують наявність фактів, з якими Закон пов'язує належність особи до громадянства України, керівник дипломатичного представництва чи консульської установи України або його заступник не пізніш як у місячний строк з дня надходження документів приймає вмотивоване рішення про відмову в задоволенні клопотання про встановлення належності особи до громадянства України та повідомляє про це заявникові у письмовій формі із зазначенням причин відмови.

У разі звернення особи, яка перебуває за кордоном, із заявою про перевірку належності до громадянства України дипломатичне представництво чи консульська установа України здійснює таку перевірку за своїми обліками або надсилає відповідний запит до територіального органу Державної міграційної служби України.

{Абзац п'ятий пункту 91 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України, рішення за якими приймаються територіальними органами Державної міграційної служби України

{Назва підрозділу розділу IV в редакції Указу Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

92. Територіальні органи Державної міграційної служби України приймають рішення про оформлення набуття громадянства України:

{Абзац перший пункту 92 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

за народженням;

за територіальним походженням;

внаслідок поновлення у громадянстві;

внаслідок усиновлення;

внаслідок встановлення над дитиною опіки чи піклування, влаштування дитини в дитячий заклад чи заклад охорони здоров'я, в дитячий будинок сімейного типу чи прийомну сім'ю або передачі на виховання в сім'ю патронатного вихователя;

внаслідок встановлення над особою, визнаною судом недієздатною, опіки;

у зв'язку з перебуванням у громадянстві України одного чи обох батьків дитини;

внаслідок визнання батьківства чи материнства або встановлення факту батьківства чи материнства;

за іншими підставами, передбаченими міжнародними договорами України.

До повноважень територіальних органів Державної міграційної служби України також належить скасування прийнятих ними рішень про оформлення набуття громадянства України у випадках, передбачених статтею 21 Закону.

{Абзац одинадцятий пункту 92 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

93. Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України, до якого подано документи щодо оформлення набуття громадянства України, перевіряє відповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України. Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України, до якого подано документи про оформлення набуття громадянства України знайдою, також одержує від відповідного органу реєстрації актів громадянського стану копію запису акта громадянського стану, який підтверджує, що новонароджену дитину знайдено на території України і батьки її невідомі.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, територіальний підрозділ Державної міграційної служби України не пізніш як у двотижневий строк з дня надходження документів повертає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник територіального підрозділу Державної міграційної служби України приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Подані заявником належно оформлені документи не пізніш як у двотижневий строк з дня їх надходження надсилаються до територіального органу Державної міграційної служби України.

94. Територіальний орган Державної міграційної служби України перевіряє відповідність оформлення документів з питань громадянства вимогам законодавства України та підтвердження ними наявності фактів, з якими Закон пов'язує набуття особою громадянства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, зазначені документи повертаються до територіального підрозділу Державної міграційної служби України, до якого документи були подані заявником. Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України не пізніш як у тижневий строк з дня повернення документів надсилає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник територіального підрозділу Державної міграційної служби України приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Під час перевірки документів щодо поновлення особи у громадянстві України, крім перевірки відповідності оформлення документів з питань громадянства вимогам законодавства України та підтвердження ними наявності фактів, з якими Закон пов'язує набуття особою

громадянства України, територіальний орган Державної міграційної служби України також перевіряє у межах своєї компетенції відсутність передбачених Законом підстав, за наявності яких поновлення у громадянстві України не допускається.

Документи щодо поновлення особи у громадянстві України надсилаються до органів Служби безпеки України, які у межах своєї компетенції перевіряють відсутність передбачених Законом підстав, за наявності яких поновлення у громадянстві України не допускається. Про результати перевірки органи Служби безпеки України повідомляють територіальний орган Державної міграційної служби України не пізніше як у двомісячний строк з дня одержання документів.

Якщо документи оформлені належним чином і підтверджують наявність фактів, з якими Закон пов'язує набуття особою громадянства України, а стосовно поновлення особи у громадянстві України також відсутні передбачені Законом підстави, за наявності яких поновлення у громадянстві України не допускається, керівник територіального органу Державної міграційної служби України або його заступник приймає рішення про оформлення набуття особою громадянства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не підтверджують наявність фактів, з якими Закон пов'язує набуття особою громадянства України, або стосовно поновлення особи у громадянстві України також будуть встановлені передбачені Законом підстави, за наявності яких поновлення у громадянстві України не допускається, керівник територіального органу Державної міграційної служби України або його заступник приймає вмотивоване рішення про відмову у задоволенні клопотання про оформлення набуття особою громадянства України.

95. Рішення про оформлення набуття особою громадянства України або про відмову у задоволенні клопотання про оформлення набуття особою громадянства України не пізніш як у тримісячний строк з дня надходження документів надсилається до територіального підрозділу Державної міграційної служби України, до якого документи були подані заявником.

Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України, до якого документи були подані заявником, не пізніш як у тижневий строк з дня надходження відповідного рішення повідомляє про нього заявника у письмовій формі. У разі прийняття рішення про відмову у задоволенні клопотання про оформлення набуття особою громадянства України заявникові у письмовій формі повідомляються причини відмови.

96. Подання про скасування рішення про оформлення набуття громадянства України у випадках, передбачених статтею 21 Закону, стосовно особи, яка проживає в Україні, готується територіальним підрозділом Державної міграційної служби України, до якого цією особою подавалися документи щодо оформлення набуття громадянства України.

Подання про скасування рішення про оформлення набуття громадянства України разом із документами, передбаченими підпунктом "б" пункту 88 цього Порядку, надсилається до територіального органу Державної міграційної служби України.

97. Рішення про оформлення набуття громадянства України скасовується керівником територіального органу Державної міграційної служби України або його заступником.

Повідомлення про скасування рішення про оформлення набуття громадянства України у тижневий строк надсилається до територіального підрозділу Державної міграційної служби України, яким було внесено подання про скасування рішення про оформлення набуття громадянства України.

Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України не пізніш як у тижневий строк з дня одержання повідомлення про скасування рішення про оформлення набуття громадянства України повідомляє про це відповідну особу у письмовій формі із зазначенням причин скасування такого рішення.

Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України, рішення за якими приймаються дипломатичними представництвами та консульськими установами України

98. Дипломатичні представництва та консульські установи України приймають рішення про оформлення набуття громадянства України:

за народженням;

за територіальним походженням;

внаслідок поновлення у громадянстві;

внаслідок усиновлення;

внаслідок встановлення над дитиною опіки чи піклування, влаштування дитини в дитячий заклад чи заклад охорони здоров'я, в дитячий будинок сімейного типу чи прийомну сім'ю або передачі на виховання в сім'ю патронатного вихователя;

внаслідок встановлення над особою, визнаною судом недієздатною, опіки;

у зв'язку з перебуванням у громадянстві України одного чи обох батьків дитини;

внаслідок визнання батьківства чи материнства або встановлення факту батьківства чи материнства;

з інших підстав, передбачених міжнародними договорами України.

До повноважень дипломатичних представництв та консульських установ України також належить скасування рішень про оформлення набуття громадянства України у випадках, передбачених статтею 21 Закону.

99. Дипломатичне представництво чи консульська установа України, до якої подано документи щодо оформлення набуття особою громадянства України, перевіряє відповідність їх оформлення вимогам законодавства України та підтвердження ними наявності фактів, з якими Закон пов'язує належність особи до громадянства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, дипломатичне представництво чи консульська установа України не пізніше як у місячний строк з дня надходження документів повертає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник дипломатичного представництва чи консульської установи України або його заступник приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Документи щодо поновлення у громадянстві України дипломатичне представництво чи консульська установа України надсилає через Міністерство закордонних справ України до Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України для перевірки відсутності передбачених Законом підстав, за наявності яких поновлення у громадянстві України не допускається. Про результати перевірки Міністерство внутрішніх справ України та Служба безпеки України повідомляють через Міністерство закордонних справ України дипломатичне представництво чи консульську установу України не пізніше як у двомісячний строк з дня одержання документів.

Якщо документи оформлені належним чином і підтверджують наявність фактів, з якими Закон пов'язує набуття особою громадянства України, а стосовно поновлення особи у громадянстві України також відсутні передбачені Законом підстави, за наявності яких поновлення у громадянстві України не допускається, керівник дипломатичного представництва чи консульської установи України або його заступник приймає рішення про оформлення набуття особою громадянства України. Про прийняте рішення заявникові повідомляється у письмовій формі не пізніше як у тижневий строк з дня прийняття рішення.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не підтверджують наявність фактів, з якими Закон пов'язує набуття особою громадянства України, або стосовно поновлення особи у громадянстві України також будуть встановлені передбачені Законом підстави, за наявності яких поновлення у громадянстві України не допускається, керівник дипломатичного представництва чи консульської установи України або його заступник

приймає вмотивоване рішення про відмову у задоволенні клопотання про оформлення набуття особою громадянства України та повідомляє про це заявникові у письмовій формі із зазначенням причин відмови не пізніш як у тижневий строк з дня прийняття рішення.

Рішення про оформлення набуття особою громадянства України або про відмову у задоволенні клопотання про оформлення набуття особою громадянства України приймається не пізніш як у місячний строк з дня надходження документів.

Рішення стосовно поновлення у громадянстві України приймається не пізніш як у шестимісячний строк з дня надходження документів.

100. Рішення про оформлення набуття громадянства України у випадках, передбачених статтею 21 Закону, особою, яка постійно проживає за кордоном, скасовується керівником дипломатичного представництва чи консульської установи України за місцем постійного проживання особи або його заступником.

Скасування рішення про оформлення набуття громадянства України здійснюється на підставі підготовленого дипломатичним представництвом чи консульською установою України подання про скасування рішення про оформлення набуття громадянства України та документів, передбачених підпунктом "б" пункту 88 цього Порядку.

Дипломатичне представництво чи консульська установа України не пізніш як у тижневий строк з дня скасування рішення про оформлення набуття громадянства України повідомляє про це відповідну особу у письмовій формі із зазначенням причин скасування такого рішення.

Порядок розгляду Державною міграційною службою України, її територіальними органами та територіальними підрозділами заяв і подань з питань громадянства України, рішення за якими приймає Президент України

{Назва підрозділу розділу IV в редакції Указу Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

101. Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України, до якого подано документи щодо прийняття особи до громадянства України або виходу неповнолітньої особи з громадянства України, перевіряє відповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, територіальний підрозділ Державної міграційної служби України не пізніш як у двотижневий строк з дня надходження документів повертає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник територіального підрозділу Державної міграційної служби України приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Подані заявником належно оформлені документи не пізніш як у двотижневий строк з дня їх надходження надсилаються до територіального органу Державної міграційної служби України.

102. Територіальний орган Державної міграційної служби України, до якого подано документи, перевіряє:

відповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України;

підтвердження документами виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України;

відсутність підстав, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід з громадянства України не допускається.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, зазначені документи не пізніш як у двотижневий строк з дня їх надходження повертаються до територіального підрозділу Державної міграційної служби України, до якого документи були подані заявником. Територіальний підрозділ

Державної міграційної служби України не пізніш як у тижневий строк з дня повернення документів надсилає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник територіального підрозділу Державної міграційної служби України приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Територіальний орган Державної міграційної служби України надсилає подані документи до органів Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ України, які у межах своєї компетенції перевіряють (у тому числі в банках даних Міжнародної організації кримінальної поліції - Інтерполу) відсутність підстав, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід із громадянства України не допускається. Про результати перевірки органи Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ України повідомляють територіальний орган Державної міграційної служби України не пізніш як у двомісячний строк з дня одержання документів.

{Абзац шостий пункту 102 із змінами, внесеними згідно з Указами Президента № 367/2012 від 30.05.2012, № 120/2016 від 29.03.2016}

Якщо документи оформлені належним чином і підтверджують виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України, а також відсутні підстави, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід із громадянства України не допускається, територіальний орган Державної міграційної служби України готує висновок про можливість задоволення клопотання заявника і не пізніш як у тримісячний строк з дня надходження документів надсилає цей висновок разом із поданими документами до Державної міграційної служби України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не підтверджують виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України, а також будуть виявлені підстави, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід із громадянства України не допускається, територіальний орган Державної міграційної служби України готує висновок про відсутність підстав для задоволення клопотання заявника і не пізніш як у тримісячний строк з дня надходження документів надсилає цей висновок разом із поданими документами до Державної міграційної служби України.

103. Державна міграційна служба України перевіряє:

відповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України;

підтвердження документами виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України;

відсутність підстав, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід із громадянства України не допускається.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, зазначені документи не пізніш як у місячний строк з дня їх надходження через територіальний орган Державної міграційної служби України повертаються до територіального підрозділу Державної міграційної служби України, до якого документи були подані заявником. Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України не пізніш як у тижневий строк з дня повернення документів надсилає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник територіального підрозділу Державної міграційної служби України приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Якщо документи оформлені належним чином і підтверджують виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України, а також відсутні підстави, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід з громадянства України не допускається, Державна міграційна служба України затверджує висновок територіального органу Державної міграційної служби України про можливість задоволення клопотання заявника та надсилає його разом із поданими документами до Комісії при Президенті України з питань громадянства.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не підтверджують виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України, а також будуть виявлені підстави, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід з громадянства України не допускається, Державна міграційна служба України припиняє провадження за цією заявою, про що через територіальний орган Державної міграційної служби України повідомляється територіальний підрозділ Державної міграційної служби України, до якого були подані документи.

Територіальний підрозділ Державної міграційної служби України не пізніш як у тижневий строк з дня одержання повідомлення про припинення провадження за заявою повідомляє про це відповідну особу в письмовій формі із зазначенням причин припинення провадження.

104. Про виявлення підстави для втрати громадянства України особою, яка проживає на території України, територіальний підрозділ Державної міграційної служби України за місцем проживання особи повідомляє територіальний орган Державної міграційної служби України.

Територіальний орган Державної міграційної служби України перевіряє наявність підстави для втрати громадянства України.

У разі необхідності територіальний орган Державної міграційної служби України може звернутися до органів Служби безпеки України для перевірки у межах їх компетенції наявності підстави для втрати громадянства України. Про результати перевірки органи Служби безпеки України повідомляють територіальний орган Державної міграційної служби України не пізніш як у двомісячний строк з дня одержання звернення.

У разі підтвердження наявності підстави для втрати громадянства України територіальний орган Державної міграційної служби України готує подання про втрату особою громадянства України та надсилає його разом із документами, передбаченими підпунктами "б" і "в" статті 87 цього Порядку, до Державної міграційної служби України.

Державна міграційна служба України розглядає подання про втрату громадянства України та подані разом із ним документи.

У разі підтвердження наявності підстави для втрати громадянства України Державна міграційна служба України затверджує подання про втрату громадянства України та надсилає його разом із поданими документами до Комісії при Президентові України з питань громадянства.

105. Загальний строк розгляду Державною міграційною службою України, її територіальними органами та територіальними підрозділами заяв і подань з питань громадянства, рішення за якими приймає Президент України, не повинен перевищувати восьми місяців з дня їх надходження. Загальний строк розгляду Державною міграційною службою України, її територіальними органами та територіальними підрозділами заяв про прийняття до громадянства України дітей, осіб, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, та осіб без громадянства не повинен перевищувати шість місяців з дня їх надходження.

{Пункт 105 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

**Порядок розгляду Міністерством закордонних справ України,
дипломатичними представництвами та консульськими установами
України заяв і подань з питань громадянства України, рішення за
якими приймає Президент України**

106. Дипломатичне представництво чи консульська установа України, до якої подано документи щодо прийняття особи до громадянства України або виходу особи з громадянства України, перевіряє відповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України та підтвердження ними виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, дипломатичне представництво чи консульська установа України не пізніш як у місячний строк з дня надходження документів повертає їх

заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник дипломатичного представництва чи консульської установи України приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Якщо документи оформлені належним чином і підтверджують виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України, дипломатичне представництво чи консульська установа України готує висновок про можливість задоволення клопотання заявника і не пізніш як у місячний строк з дня надходження документів надсилає цей висновок разом із поданими документами до Міністерства закордонних справ України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не підтверджують виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України, дипломатичне представництво чи консульська установа України готує висновок про відсутність підстав для задоволення клопотання заявника і не пізніш як у місячний строк з дня надходження документів надсилає цей висновок разом з іншими документами до Міністерства закордонних справ України.

107. Міністерство закордонних справ України перевіряє відповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України, підтвердження документами виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не оформлені відповідно до вимог законодавства України, зазначені документи не пізніш як у місячний строк з дня їх надходження повертаються до дипломатичного представництва чи консульської установи України, до якої документи були подані заявником. Дипломатичне представництво чи консульська установа України не пізніш як у тижневий строк з дня повернення документів надсилає їх заявникові для усунення недоліків. Якщо заявник у двомісячний строк з дня повернення йому документів не усуває недоліки та не подає документи повторно, керівник дипломатичного представництва чи консульської установи України приймає рішення про припинення провадження за цією заявою.

Документи щодо прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України Міністерством закордонних справ України надсилаються до Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України для перевірки (у тому числі в банках даних Міжнародної організації кримінальної поліції - Інтерполу) підстав, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід з громадянства України не допускається. Міністерство внутрішніх справ України та Служба безпеки України про результати перевірки повідомляють Міністерство закордонних справ України не пізніш як у двомісячний строк з дня одержання документів.

{Абзац третій пункту 107 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 120/2016 від 29.03.2016}

Якщо документи оформлені належним чином і підтверджують виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України, а також відсутні підстави, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід із громадянства України не допускається, Міністерство закордонних справ України затверджує висновок дипломатичного представництва чи консульської установи України про можливість задоволення клопотання заявника та надсилає його разом із поданими документами до Комісії при Президенті України з питань громадянства.

Якщо під час перевірки буде встановлено, що подані заявником документи не підтверджують виконання умов прийняття до громадянства України або виходу з громадянства України, а також будуть виявлені підстави, за наявності яких прийняття до громадянства України або вихід з громадянства України не допускається, Міністерство закордонних справ України припиняє провадження за цією заявою, про що повідомляється дипломатичне представництво чи консульська установа України, до якої були подані документи.

Дипломатичне представництво чи консульська установа України не пізніш як у тижневий строк з дня одержання повідомлення про припинення провадження за заявою повідомляє про це відповідну особу у письмовій формі із зазначенням причин припинення провадження.

108. У разі виявлення підстави для втрати громадянства України особою, яка постійно проживає за кордоном, дипломатичне представництво чи консульська установа України готує подання про втрату особою громадянства України та надсилає його разом з документами, передбаченими підпунктами "б" і "в" статті 87 цього Порядку, до Міністерства закордонних справ України.

Міністерство закордонних справ України розглядає подання про втрату громадянства України та подані разом з ним документи, надсилає зазначені подання та подані разом з ним документи до Міністерства внутрішніх справ України і Служби безпеки України для перевірки у межах їх компетенції наявності підстави для втрати громадянства України. Міністерство внутрішніх справ України та Служба безпеки України повідомляють про результати перевірки Міністерство закордонних справ України не пізніше як у двомісячний строк з дня одержання документів.

У разі підтвердження наявності підстави для втрати громадянства України Міністерство закордонних справ України затверджує подання про втрату громадянства України та надсилає його разом з поданими документами до Комісії при Президентові України з питань громадянства.

109. Загальний строк розгляду Міністерством закордонних справ України, дипломатичними представництвами чи консульськими установами України заяв і подань з питань громадянства, рішення за якими приймає Президент України, не повинен перевищувати восьми місяців з дня їх надходження.

Порядок розгляду заяв і подань з питань громадянства Комісією при Президентові України з питань громадянства

110. Попереднє опрацювання та підготовку матеріалів з питань громадянства України на розгляд Комісії при Президентові України з питань громадянства здійснює відповідний структурний підрозділ Адміністрації Президента України.

Якщо під час попереднього опрацювання та розгляду матеріалів з питань громадянства України буде встановлено, що подані заявником документи про прийняття до громадянства України чи про вихід із громадянства України або подання, затверджені Державною міграційною службою України чи Міністерством закордонних справ України, про втрату громадянства України та додані до них необхідні документи, або документи про припинення громадянства України за підставами, передбаченими міжнародними договорами України, не оформлені відповідно до вимог законодавства України та міжнародних договорів України з питань громадянства, такі заяви, подання та документи повертаються відповідним структурним підрозділом Адміністрації Президента України відповідно до Державної міграційної служби України чи Міністерства закордонних справ України для доопрацювання та усунення недоліків.

{Пункт 110 із змінами, внесеними згідно з Указами Президента № 367/2012 від 30.05.2012, № 120/2016 від 29.03.2016}

111. Комісія при Президентові України з питань громадянства перевіряє:

відповідність оформлення поданих документів вимогам законодавства України;

підтвердження документами виконання умов прийняття особи до громадянства України та виходу особи з громадянства України, а також наявності підстав для втрати особою громадянства України;

відсутність підстав, за наявності яких прийняття особи до громадянства України або припинення особою громадянства України не допускається.

За результатами розгляду Комісія при Президентові України з питань громадянства приймає рішення про внесення пропозицій Президентові України щодо задоволення заяв про прийняття до громадянства України, про вихід з громадянства України, подань про втрату громадянства України та документів про припинення громадянства України за підставами, передбаченими міжнародними договорами України.

У разі прийняття Комісією рішення про відсутність підстав для задоволення Президентом України заяв про прийняття до громадянства України, про вихід із громадянства України, подань про втрату громадянства України, документів про припинення громадянства України за підставами, передбаченими міжнародними договорами України, Комісія повертає зазначені матеріали відповідно до Державної міграційної служби України чи Міністерства закордонних справ України разом із копією такого рішення.

112. Загальний строк розгляду заяв і подань про прийняття до громадянства України або припинення громадянства України не повинен перевищувати одного року з дня їх надходження. Загальний строк розгляду заяв про прийняття до громадянства України дітей, осіб, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, та осіб без громадянства не повинен перевищувати дев'яти місяців з дня їх надходження.

Прийняття Президентом України рішень з питань громадянства України

113. Рішення про прийняття особи до громадянства України або припинення особою громадянства України приймає Президент України.

Прийняття до громадянства України або припинення громадянства України здійснюється шляхом видання указів Президента України.

114. Рішення Президента України про прийняття особи до громадянства України або припинення громадянства України надсилається Державній міграційній службі України, Міністерству закордонних справ України та Центральній виборчій комісії.

Матеріали з питань громадянства України, за якими Президентом України прийнято рішення про прийняття особи до громадянства України або припинення громадянства України, повертаються відповідним структурним підрозділом Адміністрації Президента України до Державної міграційної служби України та Міністерства закордонних справ України.

{Пункт 114 доповнено абзацом другим згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

{Пункт 114 в редакції Указу Президента № 46/2012 від 01.02.2012}

115. Державна міграційна служба України надсилає повідомлення про прийнятті Президентом України рішення через територіальний орган Державної міграційної служби України до територіального підрозділу Державної міграційної служби України за місцем проживання осіб, щодо яких прийнято рішення.

Міністерство закордонних справ України надсилає повідомлення про прийнятті Президентом України рішення дипломатичним представництвам чи консульським установам України за місцем постійного проживання осіб, щодо яких прийнято рішення.

Центральна виборча комісія використовує надіслані їй рішення Президента України про прийняття особи до громадянства України або припинення громадянства України у межах повноважень, визначених Законом України «Про Державний реєстр виборців».

{Пункт 115 доповнено абзацом згідно з Указом Президента № 46/2012 від 01.02.2012}

116. Територіальні підрозділи Державної міграційної служби України, дипломатичні представництва чи консульські установи України у тижневий строк повідомляють у письмовій формі відповідну особу про прийняте Президентом України рішення.

V. Порядок виконання прийнятих рішень з питань громадянства

117. У разі прийняття щодо особи рішення про встановлення належності до громадянства України, прийняття до громадянства України або оформлення набуття громадянства України територіальний орган Державної міграційної служби України, дипломатичне представництво чи консульська установа України за місцем її проживання реєструють особу громадянином України.

У разі народження за кордоном дитини, батьки або один із батьків якої є громадянином України і постійно проживає на території України, прийняття рішення про оформлення набуття громадянства такою дитиною та її реєстрація громадянином України на підставі пункту 1 статті 6 Закону здійснюються територіальними органами Державної міграційної служби України за місцем проживання батьків або одного з них в Україні чи закордонними дипломатичними установами України в державі народження дитини.

{Пункт 117 доповнено новим абзацом згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012; із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 56/2019 від 06.03.2019}

У разі народження за кордоном дитини, батьки або один із батьків якої є громадянином України і постійно проживає за кордоном, прийняття рішення про оформлення набуття громадянства такою дитиною та її реєстрація громадянином України на підставі пункту 1 статті 6 Закону здійснюються закордонною дипломатичною установою України в державі постійного проживання батьків або в державі народження дитини.

{Пункт 117 доповнено новим абзацом згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

Такій особі видається довідка про реєстрацію особи громадянином України, яка подається нею для одержання документів, що підтверджують громадянство України.

118. Особам, які проживають на території України і набули громадянство України, за винятком осіб, які взяли зобов'язання припинити іноземне громадянство, територіальні підрозділи Державної міграційної служби України видають паспорти громадянина України або свідоцтва про належність до громадянства України.

Особам, які постійно проживають за кордоном і набули громадянство України, за винятком осіб, які взяли зобов'язання припинити іноземне громадянство, дипломатичні представництва чи консульські установи України видають паспорти громадянина України для виїзду за кордон або свідоцтва про належність до громадянства України.

119. Особам, які набули громадянство України та взяли зобов'язання припинити іноземне громадянство, видаються тимчасові посвідчення громадянина України. Після подання цими особами в установленому Законом порядку документа про припинення іноземного громадянства або декларації про відмову від іноземного громадянства їм замість тимчасових посвідчень громадянина України залежно від місця проживання видаються паспорти громадянина України або паспорти громадянина України для виїзду за кордон.

{Абзац перший пункту 119 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

Дітям віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років після подання їх батьками чи законними представниками в установленому Законом порядку документа про припинення іноземного громадянства або декларації про відмову від іноземного громадянства дитини видаються залежно від місця проживання паспорти громадянина України або паспорти громадянина України для виїзду за кордон.

{Пункт 119 доповнено новим абзацом згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

Після подання особами в установленому Законом порядку документа про припинення іноземного громадянства дитини, яка не досягла шістнадцятирічного віку, або декларації про відмову від іноземного громадянства дитини, яка не досягла шістнадцятирічного віку, таким дітям видається свідоцтво про належність до громадянства України.

120. Особам, які проживають в Україні і стосовно яких прийнято рішення про встановлення їх належності до громадянства України відповідно до пунктів 1 - 3 частини першої статті 3 Закону, територіальні підрозділи Державної міграційної служби України видають відповідні документи, які підтверджують громадянство України: паспорт громадянина України, свідоцтво про належність до громадянства України.

Особам, які постійно проживають за кордоном і стосовно яких прийнято рішення про встановлення їх належності до громадянства України відповідно до пунктів 1 - 3 частини першої статті 3 Закону, дипломатичні представництва чи консульські установи України видають відповідні документи, що підтверджують громадянство України: паспорт громадянина України для виїзду за кордон, свідоцтво про належність до громадянства України.

121. У разі припинення особою громадянства України або скасування рішення про оформлення набуття особою громадянства України територіальні підрозділи Державної міграційної служби України, дипломатичні представництва чи консульські установи України вживають заходів до вилучення у цих осіб документів, які підтверджують громадянство України.

Таким особам територіальні підрозділи Державної міграційної служби України, дипломатичні представництва чи консульські установи України видають довідку про припинення громадянства України або скасування рішення про оформлення набуття громадянства України.

{Абзац другий пункту 121 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

Питання щодо дальшого перебування на території України особи, яка припинила громадянство України або щодо якої скасовано рішення про оформлення набуття громадянства України, вирішується відповідно до законодавства України.

{Пункт 121 доповнено абзацом згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

122. Загальний строк виконання рішень з питань громадянства не повинен перевищувати одного місяця.

123. Контроль за виконанням рішень з питань громадянства, прийнятих Президентом України, здійснюється Комісією при Президентові України з питань громадянства.

Державна міграційна служба України та Міністерство закордонних справ України один раз на півріччя подають Комісії при Президентові України з питань громадянства інформацію про виконання рішень Президента України з питань громадянства.

VI. Заключні положення

124. Особам, які мають у паспортах громадянина колишнього СРСР відмітки про прописку, що підтверджує факт їх постійного проживання на території України за станом на 24 серпня 1991 року або факт проживання в Україні за станом на 13 листопада 1991 року, замість паспортів громадян колишнього СРСР видаються залежно від місця проживання паспорти громадянина України або паспорти громадянина України для виїзду за кордон.

125. Особам, які мають посвідки на проживання для осіб без громадянства, що підтверджують їх проживання на території України за станом на 13 листопада 1991 року, замість цих посвідок видаються залежно від місця проживання паспорти громадянина України або паспорти громадянина України для виїзду за кордон.

126. Належність до громадянства України дітей віком до 16 років, які набули його до набрання чинності Законом (1 березня 2001 року), підтверджується свідоцтвом про народження. У необхідних випадках подаються документи, що підтверджують громадянство України батьків дитини чи одного з них. За заявою одного з батьків таким дітям може бути видано свідоцтво про належність до громадянства України.

127. Зразки свідоцтва про належність до громадянства України та тимчасового посвідчення громадянина України, а також правила та порядок їх оформлення і видачі затверджуються Кабінетом Міністрів України.

128. Зразки документів, які відповідно до цього Порядку подаються для встановлення чи оформлення належності до громадянства України, прийняття до громадянства України, оформлення набуття громадянства України, припинення громадянства України, скасування рішень про оформлення набуття громадянства України, затверджуються Державною міграційною службою України та Міністерством закордонних справ України.

{Пункт 128 із змінами, внесеними згідно з Указом Президента № 367/2012 від 30.05.2012}

129. До затвердження зразків свідоцтва про належність до громадянства України і виготовлення бланків цих документів факт прийняття щодо неповнолітньої дитини рішення про встановлення належності до громадянства України, прийняття до громадянства України або оформлення набуття громадянства України підтверджує довідка про реєстрацію особи громадянином України.

{Порядок в редакції Указу Президента № 588/2006 від 27.06.2006}

**Глава Адміністрації
Президента України**

В.ЛИТВИН

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 13.04.2001 — 2001 р., № 13, стор. 19, стаття 533, код акта 18277/2001